EESTI RADA

Nr 2 (801) **ESTNISCHER WEG Asutatud 1945** **Märts 2007**

Poliitikarindel muutusteta: riigikogu valimised 2007

4. märtsil toimunud Riigikogu XI koosseisu valimised möödusid suuremate üllatusteta: valitsusparteid Reformierakond ja Keskerakond jagasid ka seekord omavahel suurima hulga parlamendikohti (vastavalt 31 ja 29), kusjuures „igavesel teisel" Edgar Savisaarel tuleb ka seekord oma tavapäraseks saanud opositsiooniroll sisse võtta. Käimas on „vikerkaarevalitsuse" moodustamine nii paremkui vasakjõududest, mis meenutab 1990. aastate laiapõhjalisi valitsusi.

Valitsevate parteide kahevõitlus

Kuigi veel veebruari lõpus pakkus uuringufirma TNS Emor valimiste tõenäoliseks võitjaks Keskerakonda, kes edastaks oma 35 saadikukohaga Reformierakonda (31 saadikukohta), hakkasid valimispühapäeval tööle hoopis teised mehhanismid. Nii osutas justiitsminister Rein Lang oma valimiste eel antud usutluses võimalusele, et valijate paremtiival olevad kõhklejad ja eriti need, kes ei taha mingi hinna eest Savisaart peaministriks, võivad oma hääle Reformierakonnale anda. Täpselt nii juhtuski — oravapartei sai oodatumast parema saagi 27,8 protsendi ehk 31 mandaadi näol ning Savisaar pidi leppima 26,1 protsendipunktiga. Isegi kui Keskerakonnal õnnestus koguda 18 000 häält rohkem kui möödunud riigikogu valimistel, jäädakse ka seekord ilmselt Toompea võimuliidust kõrvale. Sest vastavalt oma varasemale lubadusele usaldas president Toomas Hendrik Ilves valitsuse moodustamise suurima häältesaagiga erakonna juhi kätte ehk Andrus Ansipile, kes esimese sammuna pöördus Isamaa ja Res Publica Liidu (IRL), Sotsiaaldemokraatliku Erakonna (SDE) ning roheliste esindajate poole.

IRLil õnnestus saavutada suhteliselt hea tulemus 19 mandaadiga, SDE osaks sai 10 ning Erakonnal Eestimaa Rohelised 6 kohta. Koos Keskerakonnaga koalitsiooniläbirääkimistest välja jäänud Rahvaliidul on samuti 6 mandaati. Valimiskünnist ei ületanud Kristlikud Demokraadid, Konstitutsioonierakond, Iseseisvuspartei, Vene Erakond Eestis, Vasakpartei ega üksikkandidaadid.

Valimiskomisjoni andmetel jäävad riigikogu kooseisust välja seitse kandidaati, kes igaüks üle 2000 hääle kogus. Peeter Võsa (3700 häält) Keskerakonnast, Tarmo Leinatamm (2716) ja Robert Antropov (2085) Reformierakonnast, Mari-Ann Kelam (2403), Elle Kull (2078), Lauri Vahtre (2054) Isamaa ja Res Publica Liidust ning sotsiaaldemokraat Mart Meri (2137) on kõik märgitud oma valimisringkonnas riigikogu asendusliikmetena.

Valimisaktiivsus

Mõningase üllatuse valmistas senisest kõige kõrgem hääletajate protsent — tervelt 61 protsenti valimisealistest kodanikest käis 4. märtsil urni juures. Kokku andis riigikogu XI kooseisu valimistel oma hääle 555 264 inimest, eelhääletanuid oli nende hulgas 171 518 ja kodus hääletanuid 11 022. Kehtetuid sedeleid loeti 5166, kehtivaid 550 098.

Kõrge osavõtuprotsent näitab, et vaatamata Eesti inimeste poliitikatüdimusele pole enamusel siiski ükskõik, mis riigis toimub. Kui osavõtuprotsenti kõrvutada traditsiooniliste lääne demokraatiate vastavate arvudega (Saksamaa 2005. aasta Bundestagi valimistel osales 77,7 protsenti valimisealistest kodanikest), on tulemus muidugi kehvavõitu. Samas peaksime rõõmustama eesti demokraatia mõningaste konsolideerumistendentside üle, sest enamikes teistes postkommunistlikes maades (näiteks oli Poola viimastel valimistel 2005. aastal osavõtuprotsent vaid 40,6) on seis veelgi halvem. Valdav enamus neist riikidest vaevleb osalusdemokraatia puudulikkuse käes. Madala valimisaktiivsuse taga on inimeste pettumine poliitikutes, kelle omakasupüüdlik „tööstiil" on tavakodaniku lootusetult eemale peletanud.

Eesti seekordsed valimised püüdsid välisriikide kommentaatorite tähelepanu aga ka eelkõige sellega, et esmakordselt maailma parlamendivalimiste ajaloos said valijad anda oma hääle ka interneti teel. Seda võimalust kasutas 30 275 kodanikku. Nii mõnedki välisriigid vaatlevad huviga eesti edusamme e-demokraatias ning on lubanud meid koguni eeskujuks võtta.

Valitsus kui vikerkaar

Reformierakond tegi nädal pärast valimispäeva ettepaneku alustada koalitsiooniläbirääkimisi nii ideoloogiliselt lähedasele Isamaa ja Res Publica Liidule kui ka poliitiliste veendumuste poolest üsna vastandlikule Sotsiaaldemokraatlikule Erakonnale. Kolmanda „paadimehena" anti pardaluba poliitilisele uustulnukale — Erakonnale Eestimaa Rohelised. Sellise suhteliselt siiruviirulise koalitsiooni koostöö ei saa olema kerge, kuigi Reformierakonna peasekretäri Kristen Michali sõnul on kõigi osapoolte ühiseks eesmärgiks moodustada valitsus, mis peaks vastu neli aastat. Ansipi hinnangul oleks laia, riigikogus 66 kohaga esindatud koalitsiooni teatud ohuallikas sisse programmeeritud — minimaalse ülekaaluga võimuliidud on tavaliselt püsivamad. „Kui üks partner on suisa ülearune häälte mõttes, siis võib tekkida kange kiusatus hakata ühte teise vastu välja mängima ja see viib kiiresti pingete tekkimiseni," ütles ta.

Koalitsiooniläbirääkimised algasid perepoliitika ja majandusküsimuste arutamisega. Michal nimetas punktidena, milles oravapartei järgi ei kavatse anda, tulumaksu alandamist ja perepoliitikat. Suurimaks erimeelsuseks sotsiaaldemokraatidega on maksuküsimused, rohelistega aga energeetika. Kõige paremini ühtivad Reformipartei seisukohad IRLi omadega.

Mis sotsiaaldemokraatidesse puutub, on nemad rõhutanud eriti lastehoidu, haridus- ja pensioniküsimusi ning Tallinn–Tartu maantee ehitust. Suure küsimärgi all on seejuures sotsiaaldemokraatide valmidus oma soovide eest lõivu maksta ning enda ideoloogiale vastanduvat maksualandamise poliitikat toetada. Just selline verelaskmine sai 90. aastatel valitsusosalustes Mõõdukatele saatuslikuks ja kleepis neile külge ilma profiilita erakonna sildi. Sotsiaaldemokraatide suurimaks eesmäriks (ja dilemmaks) on seega oma näo säilitamine, et parempoolses valitsuses osaledes mitte oma põhimõtteid hüljata.

Roheliste kui uustulnukate jaoks on peaküsimuseks, millel hakkab põhinema majanduskasv ja ühiskonna areng pärast laenul põhineva sisetarbimise ammendumist ja enne, kui innovatsioonipõhine majandus hoo sisse saab. Oluliseks peetakse taastuvenergia edendamist. Juhul, kui valitsus plaanib ilma põhjalike ja avalike analüüsideta Leedu tuumajaama arendamist toetada, on kaalutud koguni koalitsiooni hülgamist.

Esialgsed kokkulepped

Esimestel läbirääkimiste päevadel püsis põhiteemana maksupoliitika. Kokkuleppele jõuti tulumaksumäära alandamise ja tulumaksuvaba miinimumi osas. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna aseesimehe Eiki Nestori sõnul võib lõplikest lepetest siiski rääkida alles peale koalitsioonileppe allkirjastamist.

Roheliste esinumber Marek Strandberg ütles, et leppele jõuti ka õpetajate palgaküsimuses: pedagoogide miinimumpalk tõuseb nelja aasta jooksul keskmise palga tasemele, kasv peaks jätkuma ka edaspidi.

Isamaa ja Res Publica Liidu juht Mart Laar lausus, et Eesti muutmine teadmisepõhiseks majanduseks on pälvinud terve koalitsiooni toetuse.

Reformierakonna aseesimehe Meelis Atoneni sõnul on kõnelused siiski üsna keerulised, kuna erinevad erakonnad esindavad väga erinevaid platvorme ning kompromisse pole lihtne leida. Samas hindas Atonen nelikliidu tekke tõenäosust väga suureks, ministriportfellidest rääkida ta küll veel ei soovinud.

Reformierakonna esimehe Andrus Ansipi sõnul on nelja erakonna koalitsioonileppe allkirjastamine plaanitud 26. märtsiks. Samal kuupäeval peaks kogunema ka uus riigikogu.

Tundlikud tulevikuteemad

Pärast valimistulemuste selgumist kirjutas Marju Lauristin Eesti Päevalehes, et valimisvõit asetas Reformierakonna Eesti seisukohast otsustava valiku ette — kas „jätkata koos Keskerakonnaga senist muretut rahavoolul surfamist või teha valitsus, kes viiks Eesti sotsiaalse ja majanduskriisi ohutsoonist välja". Sotsiaaldemokraat Lauristin on olnud Ansipi eelmise valitsuse lühinägeliku majanduspoliitika üks suuremaid kriitikuid. Sarnase hinnangu on Eesti hetkeolukorrale andnud aga ka mõjukas Briti majandusajakiri The Economist. Koalitsiooniläbirääkimiste hetkeseisu arvestades on küll üsna raske ennustada, mis suuna uue valitsuse peajõud Reformierakond uute partnerite toetusel (ehk nõudmisel) sisse võtab, aga vaevalt, et 180-kraadine pööre võimalikuks osutub.

Lahkuv parlament pärandab uuele koosseisule ka kaks tundlikku teemat — keelatud rajatiste seaduse ja erakondade rahastamise kontrollimise teemad. Kuna president Ilves keeldus keelatud rajatiste teisaldamise seadust välja kuulutamast, jääb veto menetlemine uue riigikogu koosseisu üheks esimeseks ülesandeks. Teise teemana tuleb seadustada erakondade rahastamise tõhusama kontrolli reeglid, mida on korduvalt taotlenud õiguskantsler Allar Jõks. Seega tuleb uuel riigikogu koosseisul nii mõnedki vanad probleemid lahendada, enne kui uute teemade kallale asuda.

ER

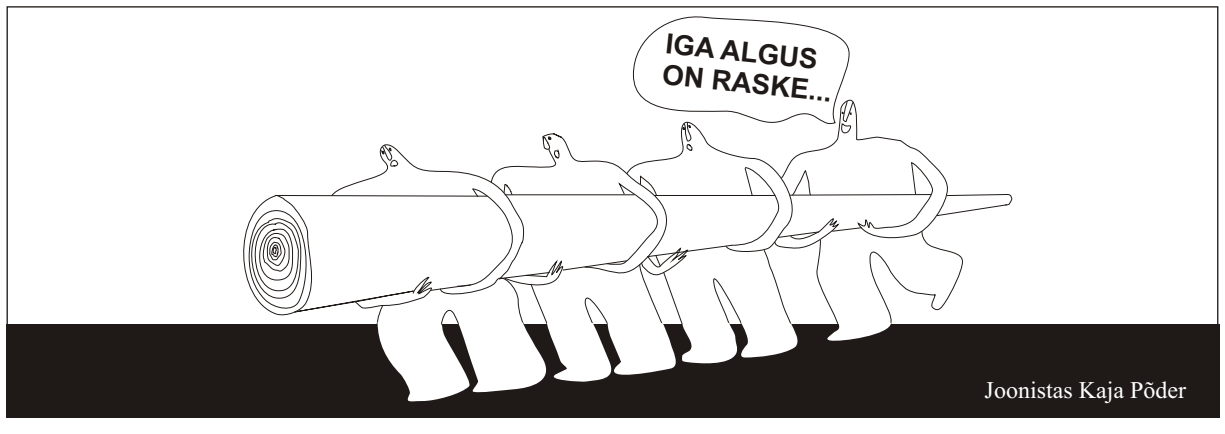

Joonistas Kaja Põder

SELLES NUMBRIS

- Poliitikarindel muutusteta: riigikogu valimised 2007 **lk 1**
- Toimetaja veerg
- EÜSLi juhatuse koosolekust **lk 2**
- Sport
- Pronkssõdur ajab avaliku arvamuse eeldatult lõhki
- Majandusnurk
- Retseptinurk
- Lühidalt **lk 3**
- Eesti Vabariigi 89. aastapäeva tähistamine Kölnis ja Karlsruhes
- KERKi aastakoosolek Kölnis
- Kas eesti seltsi roll on ajas muutunud? **lk 4**
- Eesti Vabariigi 89. aastapäeva tähistamine Münchenis ja Hamburgis
- Helmi Tambergi nimeline stipendium
- EÜSLi projektkoori laululaager
- Seenioride puhkepäevad
- Kohtumine Ida-Euroopaga **lk 5**
- Kölni Eesti Rahvuskoondise arhiiviprojekt
- EÜSLi arhiiv Berliinis
- Lotte on lahe **lk 6**
- Keelenurk
- Kristjan Randalu kvartett esines kodupubliku ees
- Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku Konsistooriumi teadaanne **lk 7**
- Pilk ette
- Juubilarid
- Viimane veerg **lk 8**

EESTI RADA soovib lugejaile ilusat kevade algust!

Toimetaja veerg

Tähtsaim kuupäev eestlaste jaoks — 24. veebruar — on selleks aastaks seljatatud. Pühale eelnenud lühendatud tööpäev ja tähtis pidupäev tõid kaasa üle maailma elavate eestlaste õdusaid ja pidulikke koosviibimisi, sinimustvalgete lippude helki kevadiselt kõrgelt käiva päikese all, uhkust südames. Tähistasime Eesti vabariigi 89. aastapäeva, mis hoolimata krõbedast külmast ja seetõttu ära jäänud sõjaväeparaadist, oli pidulikum kui varasematel aastatel kogetu. Iseenda ja lähikondlaste tähelepanekutele tuginedes võin öelda, et nii hästi ja ka emotsionaalselt korraldatud aastapäeva ei mäletagi. Igal juhul oli see midagi hoopis kvaliteetsemat kui möödunud aastal Estonia laval kakerdanud lumejäneste etteaste.

Õnnestunud ja pisut uudnegi vabariigi aastapäeva tähistamine Tartu Vanemuises ja talveaiaks kohandatud telgis näitab ennekõike meie sügisel ametisse astunud presidendi võimekust. Kui poliitikast võib-olla kaugemal seisvad n-ö lihtinimesed pole jõudnud siiamaani kindlat seisukohta võtta meie presidendi headuses, siis usun, et selline tore vabariigi sünnipäeva tähistamise pidu, mida igaüks televiisorist võis jälgida, jääb märgiks, mida Toomas Henrik Ilvesest teatakse veel aastakümneid hiljem.

Minagi asusin televiisori ette just mitte väga eriliste ootustega, kuid pidin peagi oma emotsioonituses korrektiive tegema. Eeskavaga suudeti igas inimeses, kelles vähegi eestluse ideid säilinud, positiivset ärevust tekitada. Kaasatud olid kõik võtted, mis eesti rahva ajaloost ja ühisest mälust üles oli võimalik äratada. Rahvarõivamotiividega kostüümid, taustal võimas lastekoor, keda oli sätitud täpselt nii, et võimatu oli muude seoste tekkimiseks kui üheks taasiseseisvumise sümboliks kujunenud Tallinna laulukaarest. Eestlaste hiljutise Grammy-võidu taustal suurepärane lahendus. Punkti pani i-le muidugi Tõnis Mäe koos lastekooriga esitatud „Looja, hoia Maarjamaad", mis lausa kiskus pisara palgele. Õieti ei kadunud see pisar terve kontserdi ajal kuskile — vormi ja sisu kooskõla oli viidud täiuslikkuseni.

Karin Aanja

EESTI RADA

Eesti Rada
Eesti Ühiskond Saksa Liitvabariigis häälekandja
Vanim väliseesti väljaanne
Asutatud 1945. aastal

Peatoimetaja/ Verantwortliche Redakteurin:
Karin Aanja

Toimetuse kaastöötajad/ Mitarbeiter der Redaktion:
Maie Kisis-Vainumäe
Meeli Bagger
Katrin Geffe

Toimetus Saksamaal/ Redaktion in Deutschland:
EESTI RADA c/o Maie Kisis-Vainumäe
In der Gracht 10
D-51105 Köln
Tel 0221/83 47 03
e-mail: EestiRada@yahoo.de

Toimetus Eestis/ Redaktion in Estland:
Tipu mnt 7
71201 Kõpu, Viljandimaa
Estonia
Tel (+372)53 929 684
e-mail: karin.aanja@mail.ee
Küljendus: Kaja Põder
Trükikoda Bookmill

Kirjasaatjad:
Riina Leminsky / Hamburg
Vilma Brinkmann / Hamburg
Merike Miländer / Köln
Karin Ladva-Zoller / München

Tellimine/Abonnement:
Aastatellimus
Euroopas 25 EUR
Väljaspool Euroopat 28 EUR
Tudengitele 15 EUR

Eesti Raja konto:
Estnische Volksgemeinschaft in der BRD
EESTI RADA Deutsche Bank, Hamburg BLZ: 20070024
Konto nr 440011504
IBAN: DE64200700240440011504
BIC/SWIFT: DEUTDEDBHAM

Kuulutused/reklaam: Anzeigen/Reklame:
1,00 EUR/cm²
alates 50 cm² – 0,80 EUR/cm²
alates 100 cm² – 0,70 EUR/cm²
alates 200 cm² – 0,60 EUR/cm²
üle 300 cm² – 0,50 EUR/cm²

Leinakuulutused:
Kahe veeru laiuselt: 1 cm kahel veerul – 5 EUR

Toimetus jätab endale õiguse toimetada ja lühendada kaastöid ning kirju nende selguse huvides. Avaldatud artiklite sisu eest vastutavad allakirjutanud.

EÜSLi juhatuse koosolekust

Selle aasta esimene juhatuse töökoosolek toimus 20. jaanuaril Düsseldorfis hotellis „Bismarck". Kohal viibisid Richo Zieminski, Maarika Remmert, Maie Kisis-Vainumäe ja Meeli Bagger. Tervislikel põhjustel puudus Gina Bauer, kes oli volitanud enda nimel hääletama Richo Zieminski. Alljärgnevalt kokkuvõtlikult räägitust, arutletust.

Pildil vasakult: Maarika Remmert, Meeli Bagger, Maie Kisis-Vainumäe, Richo Zieminski

Foto: Maarika Remmert

1. Juhatuse liikmete omavaheline koostöö

Arutluste tulemusena jõuti üksmeelsele otsusele, et juhatuse liikmete omavaheline koostöö on viimasel kahel aastal tunduvalt paranenud. Informatsioon liigub ning eriti kiireloomuliste küsimuste üle otsustatakse telefoni teel. Juhatuse esimees ei otsusta enam nii palju ainuisikuliselt, vaid on tegemist siiski kõigi juhatuse liikmete ühisotsustega. Richo Zieminski filtreerib temale saabuva info ning edastab selle juhatuse liikmele/liikmetele, kelle kompetentsi küsimus kuulub.

Järgmise juhatuse koosoleku toimumise ajaks määrati 29.–30. september 2007 Düsseldorf ning EÜSLi peakoosoleku ajaks määrati 16.–18. november 2007 Hamburg.

2. Juhatuse koostöö üksikute allorganisatsioonidega

Tagamaks 2007. aasta EÜSLi peakoosoleku õigeaegset ja rahuldavat ettevalmistustööde läbiviimist, otsustati:

- nõuda kõikidelt EÜSLi allorganisatsioonidelt kuni 15. septembrini 2007 järgmise aasta eelarveprojekti, kirjalikult ja saksa keeles esitatuna Richo Zieminskile;
- juhul, kui taotletava toetussumma suurus aastaks 2008 ületab € 1.500,00, tuleb lisada ka jooksva, st 2007. aasta majandustegevusaruanne kirjalikult ja saksa keeles;
- allorganisatsioonid, kes ettenähtud tähtajaks oma taotlusi/aruandeid esitanud ei ole, jäetakse EÜSLi 2008. aasta eelarvest välja.

Juhatus nõuab, et EÜSLi Projektkoor avaks oma arvelduskonto, vastasel korral ei saa 2007. aastaks ette nähtud toetusi üle kanda.

Juhatus nõuab kahe allorganisatsiooni (Projektkoori ja Hamburgi Eesti Kooli) 2006. aasta majandustegevuse aruandeid 1. märtsiks 2007 originaalis, saksa keeles, kirjalikult esitatuna Richo Zieminskile. Aruanded on vajalikud, kuna EÜSL vastutab oma allorganisatsioonide rahaliste väljaminekute eest, mistõttu on ka raamatupidamise dokumendid vajalikud.

Juhatus otsustas, et parandamaks erinevate EÜSLi allüksuste omavahelist koostööd, kutsuda 2007. aasta Töö- ja kultuuripäevadele kõikidest allorganisatsioonidest üks esindaja. EÜSL võtab enda kanda reisikulud, osavõtukulud tuleb esindajal ise tasuda.

Otsustati luua ning süvendada kontakte teiste eestlaste organisatsioonidega Euroopas, vastutajaks määrati Maarika Remmert, edaspidi kui EÜSLi PR referent.

3. EÜSLi lastepäevade (1.–3. juuni 2007) läbiviimine ja juhtnööride väljatöötamine

Juhatus otsustas lastepäevade organiseerimise ja läbiviimise anda Ostwestfaleni RKle, vastutajaks on Katrin Maranik-Mones.

Otsustati:

- üks organiseerija saab tasuta ööbimise, söögi, samuti kaetakse reisikulud;
- ei maksta mingeid honorare;
- ürituse ettevalmistamiseks vajaminevate kulutuste (värvid, pliiatsid, paberid jms) katteks on võimalik saada ettemaksu;
- ürituse lõpparve tuleb esitada R. Zieminskile nõutavas raamatupidamise vormis, st kõik kviitungid, osavõtjate nimekiri koos osalustasudega allkirjastatult tabeli kujul, saksa keeles;
- osavõtumaks EÜSLi täiskasvanud liikmetele on € 40,00, mitteliikmetele kehtib Annbergi täishind, liikmete lastele kuni 18. eluaastani on sissepääs vaba.

4. EÜSLi koroona ja jakkolo karikaturniiri (9.–11. november 2007) läbiviimine ja juhtnööride väljatöötamine

Otsustati nelja poolthäälega ja ühe erapooletu häälega, et 2007. aastal korraldab koroona- ja jakkoloturniiri juhatus. Kontaktisik on Maie Kisis-Vainumäe. Juhtnöörid ning hinnad on samad kui lastepäevadel (vt punkt 3).

5. Seenioride puhkepäevade (20.–25. mai 2007) planeerimine ja organiseerimine

Maie Kisis-Vainumäe tutvustas lähemalt käesoleva aasta seenioride puhkepäevade kava. Organiseerijat kohustatakse edukat üritust laialdasemalt kirjasõnas/internetis kajastama.

6. EÜSLi Töö- ja kultuuripäevade (7.–9. september 2007) planeerimine ja organiseerimine

Otsustati selleaastane üritus pühendada EÜSLi 55. sünnipäevale, st üritus peab olema pidulikum kui teistel aastatel. Kontaktisik — Maarika Remmert.

Otsustati traditsiooniline laupäevane pealelõunane kohv ja kook ära jätta, selle asemel pakkuda kell 16.00 klaas sekti ja väikeseid pirukaid. Laupäevaõhtune koosviibimine kannaks nimetust „pidulik galadinee tantsuga", nõutav paslik riietus.

7. EÜSLi häälekandja Eesti Rada

Otsustati, et kõik artiklid lehe jaoks peavad eranditult saadetama üle meiliaadressi eestirada@yahoo.de, et mõlemad toimetajad saaksid saabuvate materjalide sisu ja hulgaga tutvuda. Tõhustamaks omavahelist koostööd eesti- ja saksapoolse toimetaja vahel, otsustati Maie Kisis-Vainumäe käesoleva aasta varakevadel Eestisse komandeerida.

8. Pressitõendite üleandmine

R. Zieminski andis Maie Kisis-Vainumäle kui Eesti Raja üldosa toimetajale ja Meeli Baggerile kui kultuuriosa eest vastutavale üle DVPJ (Deutscher Verband der Pressejournalisten e.V.) pressitõendi ja liikmesertifikaadi.

9. Üldised küsimused

Ühehäälselt otsustati rahuldada ühe EÜSLi liikme avaldus tema kolme lapse saatmiseks käesoleva aasta suvel EÜSLi projekti raames Eestisse lastelaagritesse.

EÜSLi põhikirjas seisab, et liikmeks astuda soovija peab esitama juhatusele kirjaliku ning allkirjastatud avalduse, mille alusel juhatus otsustab tema vastuvõtmise üle. Kuidas juhatus otsustab, pole põhikirjas reglementeeritud. See võib toimuda ka näiteks meili teel. Uute liikmete vastuvõtmiseks pole tarvis EÜSLi peakoosoleku otsust. Ülalmainitud praktikat uute liikmete vastuvõtmisel otsustati käesolevast aastast alates ka rakendada.

2007. aasta jaanuarikuu jooksul kohustati M. Baggerit kõigile EÜSLi allorganisatsioonidele meili või kirja teel teada anda nendele 2007. aastaks eraldatud rahaliste toetuste suuruse.

Geislingeni hauasamba senine hooldaja pr Gerz loobub tervislikel põhjustel alates 1. jaanuarist 2007 oma kohustustest. Kõige soodsam pakkumine on tulnud senini firmalt Gärtnerei Vogt — aastas € 418,00. Ühehäälselt otsustatakse volitada R. Zieminskit firmaga läbirääkimisi pidama. Halvemal juhul, kui Gärtnerei Vogt ei ole nõus hinda alandama, tuleb sõlmida nendega ikkagi üheaastane leping hauasamba hooldamiseks, sest kui puudub hooldaja, ähvardab linn Geislingen hauasamba maha võtta.

Seoses Eesti Kirjandusmuuseumi suvekursustega otsustas juhatus järgnevat: kui EÜSLi arhivaar Kaja Telschow peab vajalikuks kursustel osaleda, siis tema osavõttu ka rahaliselt toetatakse. Maie-Kisis Vainumäe kohustub K. Telschowiga sellest rääkima ning K. Telschowilt palutakse tema vastavasisulisest otsusest Eesti Kirjandusmuuseumile teatada.

EÜSLi tegevust tuleb internetis paremini, kaasaegsemalt ja huvitavamalt kajastada. Informatsiooni aktuaalsuse eest on vastutav juhatus. Maarka Remmert kohustub antud küsimusega tegelema.

Meeli Bagger
EÜSLi sekretär

SPORT

Selle hooaja suusatalv algas eestlaste jaoks kesiselt. Sapporo MMil sprindisõidus suusavahetusega kümnenda koha saanud kahekordne olümpiavõitja Kristina Šmigun põrus ka 30 kilomeetri ühisstardiga klassikasõidus, kus saavutas vaid kuuenda koha. Ka suusaäss Jaak Mae 24. veebruari start ebaõnnestus, kuna ta pidi oma põhidistantsi sõitmisest kõrge hemoglobiinitaseme tõttu loobuma. Dopingukahtlusega olukorda siiski ei seletatud — hemoglobiininäitu tõstis Mae võistluse-eelne viibimine 4000 meetri kõrgusel alpimajas, mille eesmärk oli parandada hapniku tarbimise võimet. Märkimisväärseid tulemusi ei saavutanud Jaak Mae ka järgnevatel etappidel — parimaks tulemuseks jäi kaheksas koht 50 kilomeetri klassikasõidus.

Kuid võit ei jäänud tulemata — Kristina Šmigun võitis Lahtis naiste 10 km klassikatehnika maailma karikaetapi, domineerides võistlust esimesest vaheajapunktist lõpuni.

Sapporo maailmameistrivõistlustel medalita jäänud Šmigun edestas finišis 26,7 sekundiga venelannat Olga Savialovat ja 28,9 sekundiga sakslannat Viola Bauerit, kes tõusis poodiumile võimsa lõpuga. Šmigun alustas teravalt, kui 1.5 km vaheajapunktis oli ta veel kolmas, siis 1.5 km hiljem oli ta juba liider.

Kahekordne olümpiavõitja jätkas edu kasvatamist ning 3.5 km enne finišit edestas ta Savialovat 17,8 ja Steirat 18 sekundiga. Kaks kilomeetrit enne lõppu jätkas teisena Savialova, 24,2 sekundi kaugusel Šmigunist. Bauer oli tõusnud kolmandaks.

Tulemused:

1. Kristina Šmigun EST	**28.30,7**
33. Tatjana Mannima EST	+2.25,8
47. Silja Suija EST	+ 3.22,0

Otsime lugejaid!

Saksa Posti andmetel on aadresse vahetanud järgmised Eesti Raja lugejad:

Anne Lehmann (Essen);
Eldor Päärmann (Sandhausen);
dr Priit Järve (Flensburg);
Valter Pormeister (Kanada);
Kalli Mägi (Aachen);
Valdur Utt (Hamburg);
Elli Ploetz (Memmingen);
Leo Luht (Hagen);
Sigrid ja Henry Arusaar (Schwabhausen).

Kes teab nende inimeste uut elukohta ja aadresse, palume teada anda ERi toimetusele!

Pronkssõdur ajab avaliku arvamuse eeldatult lõhki

Pronkssõduri teisaldamise küsimuses on Eestis pisut enam neid, kes jätaksid kuju Tõnismäele alles, selgus Eesti Päevalehe tellitud ja Faktum&Ariko poolt korraldatud 500 vastajaga üle-eestilisest küsitlusest.

Kuivõrd suure tõenäosusega tuleb Eestis võimule koalitsioon, kus jäme ots läheb pronkssõduri teisaldamist pooldavate Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu kätte, palus Eesti Päevaleht küsitlusfirmalt uurida, kuidas suhtuvad inimesed sellesse kavasse.

Mõnevõrra rohkem, 44% oli kõigi vastajate seas neid, kes leidsid, et pronkssõdurit ei tuleks Tõnismäelt teisaldada. Teisaldamise poolt oli 38% vastanuid. 18%-l ei olnud selles küsimuses selget seisukohta.

Küllaltki suurelt erinesid pronkssõduri teisaldamise küsimuses eestlaste ja muust rahvusest vastanute arvamused. Kui eesti emakeelega vastajatest on 47% pronkssõduri teisaldamise poolt ja 33% vastu, siis vene keelt kõnelevatest vastajatest toetas vaid 10% teisaldamist ning 77% oli selle vastu.

Kuivõrd president Toomas Henrik Ilves ei kuulutanud välja keelatud rajatiste seadust, mis kohustanuks Tõnismäel asuva monumendi teisaldama 30 päeva jooksul pärast seaduse jõustumist, võidakse teisaldamise seadusliku alusena kasutada sõjahaudade kaitse seadust, mille riigikogu 10. jaanuaril vastu võttis ja mille president ka välja kuulutas.

Komisjon ei saanud otsustada

Sõjahaudade kaitse seaduse alusel saaks pronksmehe teisaldada, kui haudade komisjon teeks vastava ettepaneku. Komisjoni kuuluvad seitse inimest ning see pidi 1. märtsil toimunud istungil arutama ka pronkssõduri küsimust. Istung kukkus aga läbi, sest komisjoni seitsmest liikmest kolm ei ilmunud kohale. Kaitseminister Jürgen Ligi otsustas seepeale vähendada komisjoni otsuste tegemiseks vajalikku kvoorumit seniselt viielt liikmelt neljale.

Tallinna volikogu kiitis 27. veebruaril aga heaks Toomas Vitsuti eelnõu pöörduda sõjahaudade kaitse seaduse tühistamiseks riigikohtusse.

Urmet Kook
EPL / 12.03.2007

MAJANDUSNURK

Töö tasustamisest

Alates 01.01.2007 kehtivad Eestis järgmised palgaalammäärad: tunnipalk 21,50 krooni ja kuupalk täistööaja korral 3600 krooni.

Ettevõtte saab asutada kahe tunniga

Alates 02.01.2007 on võimalik veebipõhise kiirmenetluse korras asutada ettevõte paari tunni jooksul. Kiirmenetluse võimalust on esialgu võimalik kohaldada osaühingu, FIE, täis- ja usaldusühingu esmakannetele ning ühtlasi muuta äriregistrisse kantud andmeid. See võimalus on ka aktsiaseltsidel, tulundusühistutel ja filiaalidel. Kiirmenetluse ideeks on kontrollitoiminguid maksimaalselt automatiseerida, näiteks pole osaühingu asutamisel kiirmenetluse korras vaja enam minna notari juurde, sest isikud tuvastatakse ja toimingud teostatakse ID-kaardi ja digitaalallkirja vahendusel.
Ettevõtte kaughaldusportaal asub aadressil http://ekanded.eer.ee

Ettevõtjatel sellest aastast selgem pilt nii äripartnerist kui konkurendist

Koos äriregistri kiirmenetluse sisseviimisega on sellest aastast muutunud ka ettevõtjate tegevusalade kajastamine. Näiteks hakkavad ettevõtjad näitama ettevõtte täpset tegevust ning äriregistris on nüüdsest kajastatud tegevusalade arv piiratud. See aitab selgeks teha, millega ettevõte reaalselt tegeleb.
Rohkem infot justiitsministeeriumi veebilehelt www.just.ee

Erastamisväärtpaberite hüvitamisest

EVPde kasutusaeg lõppes 31.12.2006 ning enam neid erastamisel kasutada ega nendega muid tehinguid teha ei saa. Erastamisväärtpaberite keskregistri andmetel jäi eelmise aasta lõpuks kasutamata 398 miljoni krooni väärtuses EVPsid. Hüvitist makstakse õigeaegse taotlemise korral (hiljemalt 02.07.2007) 84 612 EVP-arve omanikule. Hüvitist on võimalik taotleda ka praeguseks likvideeritud pankades asunud arvetelt, need on üleviidud SEB Eesti Ühispanka või Hansapanka.
EVPde hüvitamise täpsemate tingimuste kohta saab infot erastamisväärtpaberite keskregistri infotelefonilt 00372 671 5190 ja EVPde teemaliselt veebilehelt www.fin.ee/evp

Eesti majandusüritused Saksamaal

Eesti jagas CeBIT messil (15.–22.03.2007) internetis parlamendi e-valimise kogemusi

CeBIT 2007 messil Eesti ühisstendis avaliku sektori hallis „Made in Estonia" nimetuse all presenteerisid end eesti info- ja kommunikatsioonisektori ettevõtjad, kes näevad enda võimalike klientidena ka teise riikide avaliku sektori esindajaid. Ettevõtjate kõrval oli stendis esindatud ka eesti avalik sektor, mille eesti IKT firmade poolt loodud innovaatilisel lahendused on maailmas palju positiivset kõneainet pakkunud.

Näiteks oli võimalik stendis tutvuda märtsis eesti parlamendivalimistel toiminud internetis hääletamise lahendusega; näha, kuidas Eesti pealinnas paberivabal moel ühistranspordis sõidetakse või kuidas eesti lapsevanemad oma laste käekäigule koolis internetis pidevalt kaasa elada saavad.

Rahvusvaheline disainikonverents "Face to face" Stuttgartis 30.–31.03.2007

Eesti on esimene Ida-Euroopa riik, kes on saanud pakkumise osalemiseks partnermaana (eelmistel aastatel Austria, Malaisia, Itaalia, Hispaania, Suurbritannia). Kahepäevasel konverentsil esinevad ettekannetega Eesti ja Saksa ettevõtjad. Kuulajaskond on rahvusvaheline. Lisaks on võimalik näha eesti disaini toodete näitust disainikeskuses, kus on väljas ka Eestit tutvustavad infomaterjalid (turism). Väljapanek on avatud kolm nädalat. Info: www.design-center.de

18.04.2007 ärivõimalusi Saksamaal tutvustav seminar Eesti ettevõtjatele Tallinnas

Info: www.koda.ee

Riina Leminsky / Hamburg

RETSEPTINURK

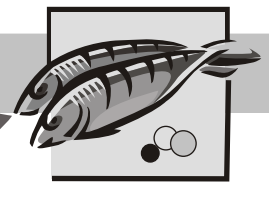

Olen räim, eesti rahvuskala! Mind süües on üles kasvanud mitu põlvkonda eestlasi...

Räime ja tomati vorm (kümnele)

1 kg räime
40 g võid
1 kg tomateid
100 g sibulat
2 muna
60 g hapukoort
10 g mädarõigast
musta pipart, soola
serveerimiseks maitserohelist

Räimed puhastada ja fileerida. Maitsestada räimefileed soola ja musta pipraga ning keerata rulli. Sibulad ja tomatid lõigata õhukesteks ratasteks.

Asetada räimefileed võiga määritud ahjuvormi. Kalade peale asetada tomatid ning sibulad. Laduda kihte senikaua kuni kõik koostisained on kasutatud. Lõpuks valada vormiroog üle kergelt lahtiklopitud munade ja hapukoore seguga, kuhu hulka on lisatud riivitud mädarõigast.

Küpsetada 180 kraadi juures umbes 30 minutit või senikaua kuni toit omandab kauni praepinna ning hapukoore-munasegu on hüübinud.

Retsept on võetud põllumajandusministeeriumi tellimusel koostatud „Eesti toidu kokaraamatust"

Lühidalt

●Jaanuarikuu keskel toimunud Tartu Ülikooli rektori valimine ebaõnnestus, kuna ükski kandidaat ei saanud kolmes valimisvoorus piisavalt hääli. Ülikooli nõukogu valis rektori kohusetäitjaks usuteaduse professori, endise ülikooli prorektori Tõnu Lehtsaare. Lehtsaar juhib Tartu Ülikooli 5. veebruarist 30. juunini, ettepaneku kohusetäitja kohale astumiseks tegi poliitikasse suundunud endine rektor Jaak Aaviksoo.

●Heateo Sihtasutus kutsub Eesti noori ülikoolilõpetajaid osalema programmis „Noored kooli". Programmi eesmärk on meelitada noori kooli tööle nii õpetajana kätt proovima kui ka omandama hindamatut juhtimiskogemust. Sellelaadsed programmid on ülipopulaarsed USAs ja Inglismaal, kus 200 kohale kandideerib harilikult ligi 2500 tudengit. Eesti programmile on õla alla pannud mitmed suurettevõtted, mis võimaldab noortele õpetajatele tugiprogrammi, koolitust ja kahe aasta peale ligi 50 000-kroonist stipendiumi. Eesti õpetajad on keskmise vanuse põhjal Euroopas kolme vanema seas. Praeguseks on vaid 10% õpetajatest nooremad kui 30-aastased.

●Euroopa Liidu uuringust *The European Crime and Safety Survey* selgus, et Eesti on kuritegude arvult ELis kolmandal kohal, tarbijapettuste osas koguni esikohal. Kuriteo ohvriks langenuna usaldab Eestis küsitletutest politseid vaid 15% , mis on 18 uuringus osalenud maa seas ELi halvim näitaja.

●Peaminister Andrus Ansipi arvates saab Eesti Venemaaga hakkama ka ilma piirilepinguta. Raadio 4 otse-eetris antud intervjuus rõhutas Ansip, et piirilepingud on siiski tähtsad, kuid vajavad ratifitseerimist kõigepealt Venemaa poolt. Ansipi sõnul ei ole piirilepingute puudumine ELi, NATO ja Schengeni jaoks mingi probleem.

●Mart Nikluse avalduse alusel võttis president Toomas Henrik Ilves tagasi ordeni Tallinna ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi juhilt kohtunik Jüri Paapilt. Paap jäi ordenist ilma 1979. ja 1980. aastal langetatud otsuste eest, mis represseerisid õpetaja Helgi Rivist ja Mart Niklust. Nikluse sõnul näitab presidendi otsus, et Eestis püütakse siiski ehitada demokraatlikku õigusriiki, millest 15 aasta jooksul midagi välja ei ole tulnud. Ka president Arnold Rüütel loobus oma esimesel ordenite jagamisel kahele väljakuulutatud ordenisaajale autasu andmast.

●Vabariigi aastapäeval, 24. veebruaril avalikustati Eesti Kalaliidu korraldatud kõmulise eesti rahvuskala konkursi tulemused. Konkursi käigus said eestlased internetikeskkonnas anda oma hääle kõige rahvuslikumale kalale, samuti sai oma valikut põhjendada. Esikolmikus olid räim, haug ja ahven. Rahvahääletusel sai esikoha haug, kuid lõpliku otsuse tegi valimiskomisjon — Eesti sümboliks veealuses maailmas valiti räim.

Eesti Vabariigi 89. aastapäeva tähistamine Kölnis, ...Karlsruhes,

KERKi aastakoosolek

24. veebruaril peeti Kölnis Kölni Rahvuskoondise valimis- ja aastakoosolekut. Koosolekut juhatas Lea Küngas-Leitaru. Päevakorras olid eelmise aasta tööde-tegemiste aruanne, kassaaruanne ja valimised. Koosolekul tekkinud diskussiooni tulemusel võeti ühiselt vastu tõhusaid otsuseid meie rahvuskoondise ajaloo talletamiseks.

Nüüd aga sündmustest järjekorras. KERKi juhatus tegi juba jõuludeks oma tööst suurema kokkuvõtte — anti välja kena voldik sündmustest koos meeleoluka pildimaterjaliga. Voldiku väljaandmine oli esmakordne, kuid püüame seda nüüd traditsiooniks muuta, sest see on palju ülevaatlikum kui üks protokolliline aruanne. Sellegipoolest tegi KERKi esinaine Mare Rahkema veelkord kokkuvõtliku ülevaate tehtust ja sellega jäid koosolekust osavõtjad igati rahule.

Kassaseisudest andis aru kassapidaja Merike Miländer. Ka tema möödunud aasta jooksul tehtud tööga jäädi rahule. Rahvuskoondise juhatus valiti ühel häälel oma tööd jätkama.

Juhatusse kuuluvad:
esinaine Mare Rahkema
juhatuse liige Lea Küngas-Leitaru
kassapidaja Merike Miländer

Revisjonikomisjoni kuuluvad:
esinaine Mai-Liis Dinkelbach
liige Karin Schmauk
liige Margit Markus

Jõudu uutele ja vanadele tegijatele!

Nüüd pisut meie ajaloost. Koosolek otsustas ühehäälselt, et KERK esitab Rahvuskaaslaste Fondile taotluse toetuse saamiseks KERKi (ka "Leelo" koori ja endise näiteringi) arhiividokumentide arhiveerimiseks ja digitaliseerimiseks ning fotomaterjali töötlemiseks, samuti materjalide kogumiseks. Tulemuseks oleks KERKi ajalugu kajastav koduleht ja kirjutis koos fotomaterjaliga.

Esialgu kuuluksid töögruppi Lea Küngas-Leitaru, Merike Miländer, Mare Rahkema. Oma toetust lubasid ka vanema generatsiooni esindajad, kes olid ise nende ajaloosündmuste tunnistajaiks ja kaasategijaiks. Kõik huvilised ja abikäed on aga teretulnud!

EV aastapäeva koosviimise alustuseks sai sõna pastor Merike Schümers-Paas. Ta luges ette tundmatu autori loo "Nutu Joonas", mis pani meid kõiki järele mõtlema õnne ja õnnetuks olemise üle ja andis lootuse, et vaatamata argipäeva muredele, on elus olemas ka palju head — leia see ja püüa vaid kinni!

Tervitussõnadega esines Mare Rahkema, kes andis edasi EV presidendi T. H. Ilvese tervituse kõigile eestlastele lähedal ja kaugel.

Päevakohase ettekande "Kas eesti seltside roll on ajas muutunud?" pidas Merike Miländer. Ametliku osa lõpetuseks luges M. Schümers-Paas Peep Pedmansoni humoorika loo "24. veebruar" raamatust "Valduri ja Maie kodune köök". Õhtu jätkus mõnusas meeleolus ja lahkudes sooviti — kuni järgmise kohtumiseni!

Merike Miländer / Köln

Eesti Vabariigi 89. aastapäeva tähistasime laupäeval, 24. veebruari õhtul Privatbrauerei Hoepfner Scharlanderi saalis. Korraldajate kartus, et kõikjal laiutava gripiepideemia tõttu ehk liiga vähe pidulisi kohale tuleb, osutus asjatuks. Külalisi muudkui tuli ja tuli ning lõpuks võisime 55 hinge kenasti kaunistatud saalis kokku lugeda.

Piduliku õhtu avas Karlsruhe Saksa-Eesti Seltsi esimees Sven Bagger, tervitades kokkutulnuid eesti ja saksa keeles.

Järgnes ühine saksa ja eesti hümnide laulmine, saatjaks klaveril oli Kalle Randalu.

Õhtu peokõnelejaks oli kutsutud Karlsruhe Euroopa kooli direktor härra Tom Høyem. Härra Høyem on rahvuselt taanlane, aga elab juba aastaid Karlsruhes, on Karlsruhe Linnavolikogu liige, literaat, poliitik ja endine Taani Kuningriigi minister Gröönimaa asjades. Härra Høyemi huumoriküllases diaettekandes nime all „Tegelikult oleme me kõik eestlased" saime kuulda ja näha kahe väikese Euroopa riigi — Taani ja Eesti — seotusest ja sarnasustest. Ajaloolisest aspektist vaadatuna on Taani Eestiga väga tihedalt seotud olnud. Kus andis kuningas Valdemar II 19. juulil 1219. aastal taanlastele üle nende praeguseni kasutatava puna-valgeristiga riigilipu? Aga loomulikult Tallinnas. Kes müüs 1346. aastal Tallinna koos Põhja-Eestiga maha Saksa ordule? Loomulikult taanlased, Taani kuningas Valdemar IV. Ka Taani ning Eesti kultuur on tihedalt läbi põimunud ja võib leida huvitavaid paralleele mõlema riigi rahvuseepostes, samuti nagu ka mõlema riigi vappide sümboolikas jne. Rääkimata taanlaste suurest toetusest eestlastele NATOsse ja ELi pürgimisel.

Peokõneleja hr Tom Høyem abikaasaga

Foto: Meeli Bagger

Õhtu muusikalise osa avas Tui Hirv (sopran) E. Mägi ja K. Türnpu lauludega, saatjaks klaveril oli Madlene Järveots. Esinemisjärje võtsid üle Natalia Zagalskaia ning Toomas Vana, esitades klaveril neljal käel W. A. Mozarti Sonate D-Dur KV 381.

Seejärel oli kuulajatel veel kord võimalik nautida Tui Hirve kena sopranit M. Lüidigi ja Gabriel Faure soololaulude kaudu, sedakorda Triinu Boutahiri klaverimängu saatel.

Järgmise esinejatepaari — Piret ja Kalle Randalu — ülesastumist ootasid kuulajad erilise põnevusega. Piret Randalu, kes nagu ka tema kuulus abikaasa, on lisaks Tallinna Muusikaülikoolile lõpetanud veel Moskva P. Tšaikovski nimelise Konservatooriumi klaveri erialal, on senini oma tuntud abikaasa varjus seisnud. Nüüd oli meil võimlik veenduda, et mõlemad Randalud ekstraklassilised pianistid on. Pireti ja Kalle poolt neljal käel esitatud Franz Schuberti 1828. aasta viimase helitööna valminud Allegro a-Moll D. 947 ettekanne — rohkem tuntud nimetuse all "*Lebensstürme*" — oli tõeliselt vaid ülivõrdeid ning kauakestvat aplausi väärt.

Edasi oli aeg restorani „Burghof" kokkade valmistatud šnitslit ja kartulisalatit proovida ning hoolsate perenaiste valmistatud kooke ja kohvi nautida. Seltskondlik koosolemine kestis südaööni, rääkimis- ja arutlusteemasid jätkus küllaga.

Siinkohal täname ka EÜSLi, kelle sõbralik toetus meie kena peoõhtu heale kordaminekule kaasa aitas.

Meeli Bagger / Karlsruhe

Kas eesti seltsi roll on ajas muutunud?

Organisatsiooni tekkimise algus peale II maailmasõda

1946. aastal oli DP kroonika andmeil Saksamaal 35 000–40 000 eestlast. USA, Inglise, Prantsuse tsoonides *ca* 32 000 eestlast põgenikelaagrites. Oodati sõja lõppu ja koju tagasipöördumise võimalust. Tulutult aega ei raisatud — hakati välja andma eestikeelseid ajalehti, loodi koolid, tantsugrupid ja laulukoorid. Toimus vilgas tegevus.

Sõja lõppedes selgus aga tõsiasi, et kodumaa on okupeeritud ja tagasiteed praktiliselt pole. Paljud laagrisolijad rändasid Saksamaalt edasi ülemeremaadesse USAsse, Kanadasse, Austraaliasse, Inglismaale, samuti Prantsusmaale, Belgiasse, Hollandisse. Põgenikke vastu võtvad maad kehtestasid ranged tingimused sisserändeks, mistõttu pidid Saksamaale jääma need pered, kes väljarändamise kvoodi alla ei mahtunud — paljulapselised, sõjavigastatud, tervisehäiretega ja vanemad inimesed. Neil algas purustatud Saksamaal pärast põgenikelaagrite likvideerimist oma elu.

Väljarännanud kaasmaalased alustasid abi organiseerimist Saksamaale jäänutele. Korjati nii rahalisi kui ka muid materiaalseid annetusi.

Põgenikelaagrites olid eestlased suhteliselt kontsentreeritult koos, pärast laagrite likvideerimist rännati mööda Saksamaad laiali vastavalt sellele, kuhu leiti töötamisvõimalus.

1952. aastal loodi EÜSL (Eesti Ühiskond Saksa Liitvabariigis), mis organisatsioonina tegeles väljastpoolt Saksamaad tulnud abi jagamisega, koordineeris eestlaste tegevust ja samuti jagas abirahasid, mis hiljem hakkasid laekuma Saksa riigilt vähemusrahvaste kultuuritegevuse toetamiseks.

1952. aastal oli valimisnimekirjade järgi EÜSLil 2188 liiget (kaasates suurt enamust siiajäänud eestlastest), tekkisid algorganisatsioonid linnadesse, kus elas eestlasi ja tegevus oli väga aktiivne.

Sarnane tegevus toimus ka teistes Euroopa riikides: Belgias, Prantsusmaal, Inglismaal, Hollandis. Käidi kooride ja näiteringidega esinemas naaberriikide kaasmaalaste juures, tekkisid tihedad isiklikud kontaktid. Vanemale põgenike põlvkonnale oli kasvanud täienduseks noor energiline põlvkond, kes Saksamaale saabudes olid lapsed ja teismelised, nüüd aga täiskasvanud, ning tegutsemise potentsiaal oli tugev. Algatati väliseestlaste suurüritus ESTO (esimene üritus toimus 1972. aastal Torontos).

Tegevuse eesmärkideks olid:

1. Kultuuriline eesmärk — eesti keele ja kultuuri säilitamine ja edasikandmine välismaal elavate eestlaste hulgas.

2. Poliitiline eesmärk — Euroopas ja laialdasemalt (ESTOde kaudu) maailmas juhtida tähelepanu Eesti Vabariigi okupatsioonile Venemaa poolt.

1987. aastal oli EÜSLil *ca* 900 liiget, neist pea 75% üle 60 aasta vanad! Pealekasv noorte näol oli kaunis kesine.

Sel ajal kodueestis toimuvate muudatustega seoses tekkis uus nähtus, mida võiks nimetada: uus laine I (80ndate lõpp kuni 90ndate algus).

Uus laine I

Koos poliitiliste muutustega Venemaal ja neist tulenevalt ka Eestis, tekkis lausa rändamise aeg. Saksamaale ja ka teistesse Euroopa maadesse saabus hulgaliselt eestlasi, tekkis aktiivne kultuuriränne — esinesid koorid, toimusid kunstinäitused. Samal ajal saabusid tööle noored ja aktiivsemad — kes lapsehoidjaks, kes mõnele muule tööle, kes autoäri ajama. Liikumine oli äkki ülisuur.

Ühtaegu rõõmustas see kohalikku Eesti kogukonda, aga samal ajal saadi ka oma esimesed ebameeldivad kogemused nn kodueestlastega.

Mõne aastaga olukord stabiliseerus ja kohalejäänud (mõtlen siin veel nn kodueestlasi), kes töötasid või õppisid, liitusid siinsete gruppide ja organisatsioonidega. Oli tekkinud tubli täiendus eestlaskonnale väljaspool Eestit.

Tegevuse eesmärkideks sel perioodil:

1. Kultuuriline eesmärk — eesti keele ja kultuuri edasikandmine pluss uute ideede lisamine tulijate poolt.

2. Poliitiline eesmärk — Eesti Vabariigi teadvustamine nii poliitiliselt kui ka geograafiliselt Euroopas. Kõik olid sel ajal Eesti saadikud, sest Vene võim oli suutnud 50 aastaga Eesti Vabariigi Euroopa kaardilt peaaegu kustutada!

3. Majanduslik abi Eestile haiglate, koolide, lasteaedade ja lastekodude toetusaktsioonid. Samuti eriti abivajavate paljulapseliste perede toetamine kirikute kaudu ja ka eraviisiliselt.

Nende aastate sisse mahtus taasiseseisvumise eufooria, Eesti saatkondade loomised nii Saksamaal kui ka mujal maailmas. Nende loomise juures olid kohalikud vanemad väliseestlased asendamatuks jõuks nii oma teadmiste, kogemuste kui ka majandusliku toetusega.

Nüüd oli tekkinud uus laine II (uue sajandi algus ja EV astumine ELi).

Uus laine II

Oli tekkinud aeg, kus vanem generatsioon eestlasi välismaal hakkas vähenema ja endistest uutest tulijatest olid saanud stabiilselt välismaal elavad ja töötavad eestlased, kes endiselt eestlusega tegelevad. Hamburgis, kus on uuesti ellu kutsutud Eesti Kool, toimuvad traditsioonilised Eesti kultuuri päevad nii lastele kui täiskasvanuile. Tegutseb EÜSLi Projektkoor, kes ühel laulupeol juba esinenud ning kellel järgmine laulupidu uueks sihiks seatud.

On aga tekkinud siiski veel uus laine eestlasi Euroopas ja need inimesed on konkreetselt seotud oma tööga ELi juures. On suur hulk eestlasi, kes on tähtajaliselt välismaal, kes tööl, kes pereliikmena kaasas. Loomulikult on nende inimeste suunitlus ka teine, sest lühemaajaliselt võõrsil viibija on huvitatud selle maa keele õppmisest, kus ta asub, olgu see siis vaadatuna laste või vanemate pilgu läbi. Kui aga elu sellel maal pisut pikemajajaliseks pöörab, leitakse tee ka kaasmaalaste juurde. Nii on tekkinud uus olukord, kus on mitmeid erinevaid eestlaste organisatsioone nii Saksamaal kui ka mujal Euroopas. Need ei ole koondatud enam alati ühe põhiorganisatsiooni juurde vaid tegutsevad iseseisvalt. Aga ikkagi võib ka kõikide nende tegevust mingi üldnimetaja alla panna.

Praeguse ajajärgu eesmärgid on:

1. Kultuuriline eesmärk — eesti kultuuri ja keele säilitamine ning arendamine, aga juba tunduvalt laialdasemal tasemel, tihedama läbikäimisena erinevate riikide eestlaste vahel. On tekkinud veel lausa "uus liik" eestlasi — estofiilid — inimesed, kes oma emakeele kõrval on vaevunud ära õppima eesti keele ja toetavad veendunult meie kultuuri.

Loomulikult on praegused meediavõimalused enneolematud: võimalik on igal hommikul lugeda internetist värskeid uudiseid Eestist, samas vaadata ka uudistesaateid, liikumas on suures valikus DVDsid. Sellist ampluaad informatsiooni ja keele alal pole meie eelkäijatel veel kunagi varem olnud!

2. Poliitiline eesmärk — professionaalne töö ELi juures, elukutselised poliitikud maailma ulatuses, ent siiski ei saa alahinnata n-ö tavainimese tööd sel alal. Just meie oleme need, kes oma naabritele ja sõpradele on Eesti mõisteks!

Vähemtähtsaks on momendil muutunud otsene majanduslik abi Eestile, kuna see toimub nüüd ametlike ELi kanalite kaudu mahukate projektitoetuste näol.

Kokkuvõtteks võib öelda, et eestluse roll erinevates ajajärkudes on muutnud oma nägu, aga mitte oma tegu!

Endiselt püütakse oma lastele edasi anda eesti keelt ja seeläbi ka eesti kultuuri, sest kes meie asja siis edasi ajaks, kui mitte järgmine põlvkond.

Merike Miländer / Köln

Eesti Vabariigi 89. aastapäeva tähistamisel Kölnis peetud ettekanne

...Münchenis

Laupäeval, 24. veebruaril tähistas Müncheni Rahvuskoondis Eesti Vabariigi 89. aastapäeva juba teist aastat Hofbräukelleri väga hubases kõrvalruumis. Kohale oli tulnud umbes 36 täiskasvanut ja 10 last. Väga rõõmustas, et meie peole olid tulnud ka paar uut inimest, kes on äsja Münchenisse kolinud või Münchenisse kolimas.

Pärast avasõnu ja hümni laulmist pidasid kaksikõed Mirjam Salumäe ja Maria Strauss väikese palvuse, järgnes kontsert Eesti muusikast. Publiku soovil tulid ka sellel aastal ettekandele eesti vaimulikud rahvalaulud ja Raimond Valgre laulud. Toredas vestlusringis möödus õhtu nagu linnulennul. Ka seekord jäime Hofbräukelleri teenindusega rahule, kuigi seekordne kelner segas vahetpidamata meie kontserti. Selle restorani suureks plussiks on, et seal on olemas laste mängunurk, kus 2–5-aastased said ennast väga toreda hoidja juures välja elada. Arvan, et oli igati väärt pidu!

Karin Ladva-Zoller
Müncheni Rahvuskoondis

55+ Seenioride puhkepäevad
20.–25. mail 2007
Annabergis

Kui rõõmus on mu meel,
kui lustilt laulab keel…

Ongi varsti jälle aasta möödunud ja jõuab aeg kätte üritust korrata! EÜSLi nimel kutsun seeniorid 55 + kokku, et üheskoos veeta toredaid päevi ilusas Annabergis.

Referendid: Piret Õunapuu, Eesti Rahva Muuseum, Tartu
Arne Haasma, Kukerpillide akordionist
Praost Merike Schümers-Paas

Kutsed on välja saadetud — juhul, kui keegi on kogemata kahe silma vahele jäänud, palun teatage:
Maie Kisis-Vainumäe
tel 0221/834703
Maie.Kisis@t-online.de

...Hamburgis

Mälestuskilde vabariigi aastapäeva pidustustest kodumaal — Narvas, Vaivaras ja ümbruskonna külades kooliõpilasena 1937. aastal

Juba varakult enne 24. veebruari algasid koolides deklamatsioonide ja koolikooride proovid. Iga kooli aulas kanti ette Lydia Koidula, Anna Haava kui ka Mihkel Veske luuletusi. Koolikooride kava koosnes enamikus Miina Härma, Karl August Hermanni ja Juhan Aaviku poolt viisistatud luuletustest. Peaaegu igas külas oli oma puhkpilliorkester. Peaproovid viidi läbi suuremates seltsimajades.

24. veebruari hommikul koguneti Narva Raekoja platsile. Vaatamata karedale külmale läks rongikäik Narva lähedale Siivertsi, langenud kangelaste surnuaiale. Surnuaia ees ootas kõiki pastor Georg Kiviste, kes pidas jumalateenistust, puhkpilliorkestrid mängisid "Isamaa ilu hoieldes".

Jõudnud tagasi Narva, heisati Hermani kindluse ja Jaanilinna kindluse tornidesse sinimustvalged lipud, puhkpilliorkestrid mängisid "Kaunistage Eesti kojad kolme koduvärviga". Avaral Peetri platsil ootas pidulisi ratsavägi Olgina mõisast, umbes 8 km Narva maantee äärest. Pärast linnapea sõnavõttu lauldi koos "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm". Peetri platsilt rutati oma küladesse, kui seltsimajades ootasid peolisi toredates rahvarõivastes emad ja vanaemad sooja kohviga ja kookidega ning hiljem hapukapsad viineritega — see oli meie armsaim toit igal peol. Ka tantsupaare leidus kohal olevat, mõnikord lõppes pidu alles varahommikul.

Pärast Vilma Brinkmanni ettekannet ja pastor Hasselblatti palvust lauldi hümni. Sellele järgnes meeleolukas koosviibimine, "Heli Viis" laulis täies koosseisus ja Larissa mängis hoogsalt Chopini. Nagu Eestiski maitsesid kapsad ja vorstikesed ülihästi, samuti koogid ja pirukad. Väga hubases ja koduses õhkkonnas oli meil kõikidel südametes tunne: nii tuleme alati hea meelega kokku.

EÜSLi stipendiumikomisjon otsustas välja anda suvesemestri 2007 ja talvesemestri 2007/2008
HELMI TAMBERGI NIMELISE STIPENDIUMI
järgmistele üliõpilastele:

- Madlen Järveots
  Hochschule für Musik, Karlsruhe
- Jaak Ojari
  Universität Karlsruhe (TH)
- Madis Rumming
  Universität Bielefeld

EÜSLi stipendiumikomisjoni esimees
Richo Zieminski

EÜSLi projektkoori laululaager

Koorilaagri kontsert pühapäeval Foto: Heiko Schmauck

26.–28. jaanuaril Annbergi lossis Bonnis toimunud EÜSLi projektkoori laululaagrist võttis osa 60 inimest. Neist lauljaid oli üle 40. Lisaks eestlastele Saksamaalt oli lauluhuvilisi veel Belgiast, Inglismaalt, Hollandist ja Šveitsist. Taas oli töine, naudingut pakkuv, laulmist, nalja ja suhtlemist täis nädalalõpp.

Mõningaid kommentaare:

…Sügisest mahajäetud lehtede keskel seisab muinasjutuline maja, mille iga sopi leidmiseks esmapilgust ei piisa...

...Enne lõunapausi hõljub kooriruumis tõeline folkroki fluidum. Iga korraga muutub Tormise külalaul põnevamaks, sest lauljad jätavad paberilt mahalugemise ja dirigendid saavad sisse õige hoo...

...Pool seitse õhtul süüdatakse suures saalis kroonlühtri küünlad ning koor koguneb väiksesse kabelisse, kus peetakse jumalateenistus. Teenistuse alguses kõlab viiuli- ja puhkpillimuusika. Vaheldumisi koorilauluga peab huvitava jutluse pastor Michael. Selle lühikese pooltunniga poeb hinge helge tundmus...

...Aga imelik rahvus on laulurahvas: kaheksatunnise tööpäeva järel on jaksu veel tantsida, mängida ja laulda. Kooriruum on seltskonnamängude ja -tantsude päralt. Mari kiidab naiste sirget tantsurivi ja otsib meeste ritta naiste hulgast lisa. Muidugi — mehed teevad muusikat, neist on terve saateansambel: kaks viiulit, kitarr, saksofon, klaver. Lõpuks on tiibklaveri ümber koor üles rivistunud ning sauna taga konnapoegi püüdvatest Mikust-Mannist kantakse ette terve ooper...

...Pühapäeva (ka laupäeva) hommikul on reipamad koorilauljad pool üheksa harjutusruumis. Ei, mitte laulu-, vaid võimlemisharjutuste tarvis. Enne hääle äratamist peab laulja keha äratama....

... Annabergi laululaager on selleks korraks lõppenud. Hinges on seesama rahu, mis laagrisse sõites. Vahest selle erinevusega, et nüüd on see segu muusikast, koosmusitseerimise rõõmust ja üksteise jällenägemisest. Mu süda tõepoolest usub õnne, seda õnne, mille läbi olen saanud võimaluse EÜSLi projektkooriga koos laulda. Isegi kui muusikaliselt on tööd veel piisavalt (mille üle saavad dirigendid ainult rõõmustada), siis emotsionaalselt on tolles kooris nii suur laeng pühendumust ja headust, et jään juba ootama järgmist kooslaulmist. Annabergis muidugi, sest selle koha lummus sobib koorilauljale, ja siis Eestis, kus nende koorilaulude kodu on...

...Nädalavahetus Bonnis oli järjekordselt SUPER — nagu me tegelikult ju kõik sellega juba ka kuidagi harjunud oleme, et see nii on! Iga kord on siiski üha intensiivsemalt tunda, kuidas koor areneb ja kasvab ja seda mitte ainult osavõtjate/huviliste/liikmete arvu poolest…

...Minu arvates on esimene samm Euroopa koori suhtes tehtud. Suurepärane idee! Veel parem oleks muidugi olnud, kui aega oleks päeva võrra rohkem olnud. Aga selleks on ju suvine Eesti laululaager ideaalne! ...

…Meie väikesest projektikoorist on saanud tõeliselt tubli ja korralik euroopa-eestlaste ühendsegakoor!...

...Koostöö Inglismaa, Belgia, Šveitsi, Hollandi lauljatega on fantastiline!…

... Sai palju lauldud ja oli tõesti jälle üks võrratu nädalavahetus…

...Kuulsin, kuidas köögitoimkond olla raadio kinni pannud, et meie kontserdist osa saada. Annabergi seinad pole nii paksud ja akustika ju suurepärane. Ja meie naabermaa rahvas (mõeldes siin lätlasi) mainis avaliku kadedusega, et eestlaste kokkutulekud muutuvad rahvamassi poolest üha suuremaks, millest kohalikud lätlased momendil vaid unistada võivad…

Koorivanem
Mare Rahkema

PS Info meie tegemiste kohta on jõudnud kaugele. Saime kutsed tulla esinema augustis Catthorpe Manorisse Inglismaa eestlaste aastapeole ja septembri lõpuks Göteborgi ESTIVAL 07-le. Sinna läheme aga juba Euroopa eestlaste projektkoori nime all, sest lauljaid (ka juulikuisesse laululaagrisse Eestis) on tulemas nii Inglismaal, Šveitsist, Soomest, Hollandist, Ukrainast, Itaaliast, Belgiast ja muidugi Saksamaalt.

Tule ka laulma!

Kohtumine Ida-Euroopaga

9. jaanuaril seisin taas Esseni Cosmau ja Damoni algkooli õpetajatetoa ukse taga ja ootasin pr Gerda Pertgeni, kellelt olin saanud järjekordse kutse kaasalöömiseks 3.a klassi projektis „Brüderchen, komm tanz mit mir!". See oli üks selle aasta konkursi „Kohtumine Ida-Euroopaga" (korraldajaks NRW) teemadest.

Kahe aasta eest otsis pr Pertgen esmakordselt EÜSLi kaudu oma kooliprojekti jaoks kontakti eestlastega Rheinimaal. Meie esimesest kohtumisest olid mul väga toredad muljed ja tol korral suur rõõm teate üle, et lapsed oma projektiga esimese koha saavutasid.

Sel korral olid 3.a klassi lapsed eesmärgiks võtnud uurida laulu- ja tantsumänge Saksamaal ja Eestis. Juba sügisest saati informeeris pr Pertgen mind laste edusammudest. Põnevusega ootasin meie kohtumist, mis pidi sel korral kahest osast koosnema. Esimese sisustasid lapsed, teise mina.

Mind palutigi kohe aulasse, kus laste poolt ettevalmistatud ja selgeks õpitud ettekanne mind ootas. Nii kostüümid kui ka lavapilt olid ühiste jõududega valmistatud ning esietendus lastevanematele jõuluüllatusena juba ettegi kantud. Tore oli vaadata, kuidas kõik lapsed kaasa lõid — kes mängis pilli, kes laulis, kes tantsis. Publikuks olid esimese klassi õpilased, kes suure innuga suuremate koolikaaslaste etteastet jälgisid.

Peale lühikest vahetundi läksimegi teise osa juurde. Kuulsin pr Pertgeni käest, et lapsed olid palju Eesti kohta välja uurinud. Moodustasimegi juturingi, kus lapsed mulle oma teadmisi näidata ning küsimusi esitada said. Teadmised olid väga erinevad. Nii oldi ühest küljest teadlik Eesti kuuluvusest Euroopa Liitu, teisest küljest tunti huvi, kas Eestis on ka valgusfoore.

Muidugi said jälle rahvariided suure huvi osaliseks. Samuti valmistas lastele lõbu numbrite õppimine eesti keeles. Lõpetuseks mängisime Eestis tuntud ringmängu „Tantsime kõik lapaduud". Selle mängu käigus saab lastele suurepäraselt eestikeelseid kehaosade nimetusi õpetada ning naeru ja kihinat on alati terve ruum täis.

Esseni Cosmau ja Damoni algkooli 3.a klassi õpilased Foto: Maarika Remmert

Jäigi veel pisut aega ühispildi tegemiseks ning meie ühine topelttund oligi sedapuhku lõpukorral. Lapsed ulatasid mulle tänutäheks lillekimbu ja minulgi oli neile väikene üllatus kaasas — Kalevi kommikarp. Ja veel jäävad 24 imetoredat kirja, mille leidsin paar päeva hiljem oma postkastist, seda ilusat päeva meenutama.

Maarika Remmert / Monheim

Liebe Frau Remmert
Es war sehr schön mit
ihnen, und der Tanz
war sehr lustig.
Die Tracht ist sehr
interessant und
schön. Gefallen ihnen
die Blumen?
Ich wünsche ihnen
alles gute!
Liebe grüße
Angela

Infot võistluse kohta leiab ka leheküljelt:
www.schuekerwettbewerb-begegnung-osteuropa.nrw.de

Kölni Eesti Rahvuskoondise arhiiviprojekt

On viimane aeg asuda koondama ja otsima materjale, mis võiksid iseloomustada ja adekvaatselt kirjeldada Saksamaa eestlaste kogukonda ja selle arengulugu. Suurest hulgast rahvuskoondistest on tänaseks aktiivselt tegutsema jäänud vaid Kölni, Müncheni, Bocholti, Hamburgi ja 2004. aastast Baden-Württembergi rahvuskoondised.

KERK on läbi aegade olnud hästi aktiivne rahvuskoondis, ning olles tihedalt seotud Rheini-äärse eestlaskonna tegemistega, tahame alustada Saksamaa eestlaste ajaloo kogumist ja süsteemset talletamist just siitkandist, sest veel on inimesi, kes ise algusaastail aktiivselt eesti asjaga tegelenud ja kelle käest originaalinfot saada oleks.

KERKi arhiivi kaasaegsetele nõuetele vastavalt korda tehes aga annaksime ehk siis esimese võimaluse ajaloohuvilistel heita pilk Saksamaa eestlaste poolt tehtule — tahaksime seda projekti tehes olla eeskujuks ja ärgitajaks, et edaspidi saaks korda tehtud kogu EÜSLi arhiiv, mis kajastab Saksamaale jäänud eestlaskonna tegemisi, sest vähemalt oma algusaastail ühendas EÜSL pea kõiki siiajäänud eestlasi. Seega pole tegu vaid ühe organisatsiooni ajaloo ja dokumentatsiooniga, vaid tükikesega välis-eestlaste sõjajärgsest aja- ja kultuuriloost üldse.

24. veebruaril kiitis KERKi aastakoosolek ühehäälselt heaks mõtte hakata intensiivselt tegelema KERKi arhiiviga. Kuna 10. märtsini oli Rahvuskaaslaste Programmi raames avatud projektitaotluste vastuvõtt, siis pidi KERKi juhatus tegutsema väga intensiivselt ja kiiresti.

Meil on hea meel teada anda, et juhatus oma ülesande ka täitis — projekt sai valmis ja esitatud ning nüüd jääb vaid eestipoolset otsust oodata — kas ja mis ulatuses meie arhiiviprojekti toetatakse.

KERKi arhiiviprojekti eesmärgid on:

Korrastada Kölni Eesti Rahvuskoondise, segakoor Leelo ning näiteringi arhiiv, mis koondab endas dokumente, kirjavahetusi, ülestähendusi, kirjeldusi toimunust, fotomaterjale, (näidendite) originaalkäsikirju jms alates 1952. aastast. Teha kõikidest leiduvatest dokumentidest korralikud nimistud ja muuta nimistud kasutatavaks ka internetipõhiselt, paigutades originaalmaterjalid originaali säilivust tagavalt ja kindlustavalt, eelnevalt need ka digitaliseerida. Samuti on meil plaanis korraldada arhiiviteemaline seminar Kölnis eesmärgiga koolitada/teavitada projektis osalejaid ja huvilisi materjalide töötlemise ja arhiveerimise põhitõdedest. Äratada Saksamaa eestlastes huvi ja kaasata neid arhiivimaterjalide kogumisel. Samuti tuleks hakata tegelema KERKi tegemisi puudutavate erakätes olevate materjalide kogumisega.

Projektis osalejad — initsiatiivgrupiks on KERKi juhatus. Kõik huviliste abikäed on alati teretulnud! **Töö projekti raames on planeeritud k.a aprillist kuni 2009. aasta lõpuni.**

Projekti oodatavaks tulemuseks oleks Kölni Eesti Rahvuskoondise arhiiv, mida hakatakse edaspidi säilitatama EÜSLi arhiivis/Eesti Arhiivis Saksamaal. Samuti luuakse internetipõhine keskkond digitaliseeritud materjalide kasutamiseks uurimistöödes. Ka on meil plaanis ette valmistada kokkuvõte KERKi tegemistest läbi aastakümnete.

Mare Rahkema
KERKi esinaine,
arhiiviprojekti projektijuht

EÜSLi arhiiv Berliinis

Umbes kahe aasta eest oli Esinduskogu enamus tagasi lükanud avalduse Rahvuskaaslaste Programmi raames EÜSLi arhiivi korrastada lasta. Põhjusteks olid muuseas, et ei tahetud võõraid meile veel tundmata materjale sirvima lasta, ei tahetud sõlmida pikaajalisi lepinguid ning projekti kõrge eelarve. Küll aga nõustus ajaloolane ja arhivaar, EÜSLi liige, Kaja Telschow, tasuta selle asjaga tegelema. Tuleb ju kasutada oma ressursse!

Eelmisel aastal käiski Hamburgi lähedal elav Kaja EÜSLi arhiivi üle vaatamas. Arhiiv asub Berliini maja ühes lukustatud toas. Tuba on riiuleid ja kappe täiskiilutud. Imekiiresti — poole päevaga — oli tal kõik läbisirvitud ja alljärgnev dokumentatsioon kirja pandud (kulud: edasi-tagasi rongipilet Hamburg–Berliin).

Kaja kommentaar: *„See on huvitav ja väärtuslik materjal ja nii vähe seda ka pole... Kõik dokumendid tuleb kiirköitjatest välja võtta ja uute kaante sisse panna, sisuliselt korrastada ja pealkirjastada ja siis nende järgi arhiivi nimistu koostada ning seejärel arhivaalid arhiivikarpidesse panna. Midagi keerulist seal ei ole. Töö ei õigusta nii kõrget eelarvet, mis oli toodud Rahvuskaaslaste Programmi raames taotletud projektis ja ei paku ka neljaks aastaks tegevust.“*

Vahepeal on Kaja kontakteerunud tuttavate arhivaaridega, nt Taani Kuningliku Arhiivi eestlasest arhi-vaariga. Oleme talle väga tänulikud. Loomulikult tekivad ka EÜSLle kulud, nt arhiivkarpide, vajaduse korral kilede jne muretsemine, sõidud Berliini, kuid need jääksid normaalsuse raamidesse (võrdluseks: KERKi uue arhiivprojekti eelarve on 19.200€, millest Rahvuskaaslaste Programmist taotletav summa oleks *ca* 16.000 €).

I Dokumendid enne EÜSLi asutamist — u ½ jooksvat meetrit (edaspidi jm).
1. Väljavõtted ja koopiad ametlikest teadaannetest ohvitseride, arstide, apteekrite jt kaitseteenistusse ning noorsoo tööteenistusse kutsumise kohta.
1943–1945 — 1 toimik (ei sisalda originaalmaterjale).
2. Briti tsooni eestlaste Keskesinduse dokumendid.
1947–1951 — 3 toimikut (ajalooliselt väga tähtis materjal).
3. Ülevaade Eesti koolidest paguluses Lõuna-Saksamaal.
1945–1949 — 1 toimik.
4. Bocholti Eesti Rahvusgrupi salajane kirjavahetus.
1946–1951 — 1 toimik (äärmiselt huvitav materjal, aga konfidentsiaalne).
5. Augsdorfi Rahvuskoondise nimekirjad jm. dokumendid.
1947–1951 — paar väikest vihikut ja kirja.

II EÜSLi dokumentaalsed materjalid — u 4 jm (v.a arved).
1. Esinduskogu protokollid, aruanded, eelarved ja muud juurdekuuluvad dokumendid.
1952–1989 — 5 toimikut (ajalooliselt väga tähtis materjal).
2. Esinduskogu valimiste materjalid.
1976, 1980, 1984, 1988, 1992, 1996 — 6 toimikut.
3. Kirjavahetus.
1952–1999 — 17 toimikut (osaliselt väga huvitav materjal).
4. Täienduskoolide materjalid.
1960–1971 — 9 toimikut (ajalooliselt tähtis materjal).
5. Laste suvekodude materjal (sh kasvandike testid).
1957–1975 — 18 toimikut (ajalooliselt tähtis materjal).
6. Berliini maja dokumendid.
1952–1984 — 2 toimikut.
7. Väljaantud tõendid ja ametlikud tõlked.
1968–1980 — 3 toimikut.
8. Liikmeks astumise sooviavaldused ja liikmete nimekirjad.
1964–1992 — 2 toimikut.
9. Korjanduslehed ja toetused.
1988–1993 — 4 toimikut.
10. Abistamisfondi toetused.
1964–1974 — 1 toimik.
11. Välistoetused.
1974–1991 — 2 toimikut.
12. Eesti Vabariigi kodanike registreerimislehed.
1990 — 1 toimik.
13. Stipendiumite avaldused ja väljamaksed.
1994–1996 — 1 toimik.
14. Arved ja sõidukulude aruanded.
1987–1994/95 — u 4 jm (praktilise tähtsusega materjal).

III Isikuarhiivid — u 0,5 jm — kokku 9 toimikut.
1. Johannes Ellamaa 1951–1992
2. Jaan Lepik 1954–1967
3. Edgar Pent 1960–1976
4. Elmar Reisenberg 1960–1988

IV Muud materjalid — u 1 jm.
1. Surmateated ja muud sinna juurde kuuluvad materjalid.
1952–1972 — 1 toimik (hea andmebaas, kahjuks osaline).
2. Eesti Sõjainvaliidide Koondise (ESKS) dokumendid.
1958–1972 — 1 toimik.
3. Rahvusvaheliste abistamisfondide materjalid.
1966–1973 — 1 toimik.
4. Väljalõiked lehtedest (eestluse kohta).
1955–1972 — 1 toimik.
5. Alfons Rebase matuste vastukaja (ajalehtede väljalõiked ja kirjad).
1976 — 1 toimik (huvitav ajalooline materjal).
6. Materjalid Euroopa eestlaste laulupeo kohta Heidelbergis 1986 + sõduriõhtu Geislingenis 1987 — 1 toimik.

V Fotokogu — deponeeritud Sulo Rosenthali juures.

Kui EÜSLi arhiiv on korrastatud, tuleb selle üle otsustada, kas arhivaalid digitaliseerida (mõttekas koos Eesti Raja arhiiviga) ja kellele ligipääsu võimaldada. Jääme niiöelda ise oma peremeheks.

Heameelega võtame vastu eraisikutelt materjale, mis kajastavad meie väliseestlaste elu ja minevikku.

Kontaktisikud: EÜSL esimees Richo Zieminski või Eesti Rada toimetus Saksamaal.

Maie Kisis-Vainumäe
EÜSLi juhatuse liige

TEADAANNE

Alustame Hamburgi, Lübecki, Oldenburgi ja Hannoveri, ka eraisikute käes olevate eestluse andmete kogumisega (kirjavahetus, programmid, noodid, pildid, jne). Vastavad kaastöölised ja "tööriistad" on olemas. Nii ei teki EÜSLile ega teistele asutustele mingeid kulutusi. See on meie panus Põhja-Saksamaa arhiivi koostamiseks.

V. Brinkmann

LOTTE ON LAHE

ehk lugu sellest, kuidas Hamburgi Eesti Kooli lapsed Berliinis Eesti Vabariigi sünnipäeval käisid

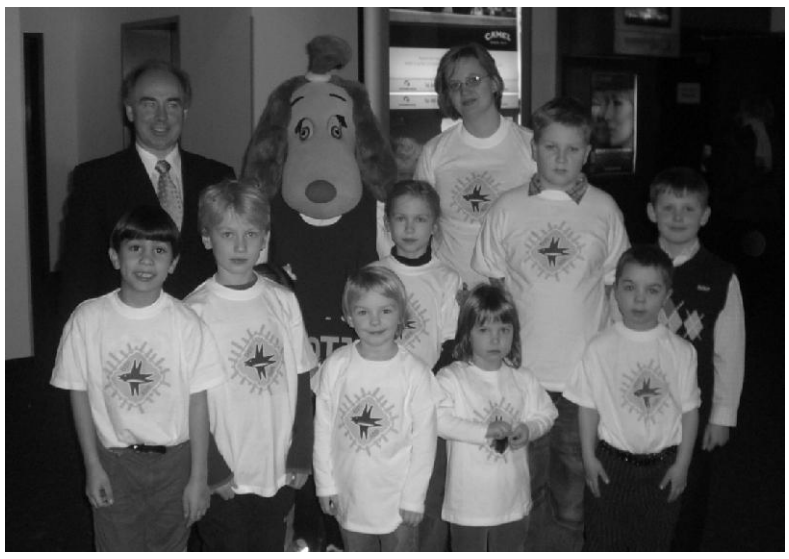

Hamburgi Eesti Kooli lapsed Berliinis koos suursaadik dr Clyde Kulli ja koeratüdruk Lottega Foto: EASi Hamburgi esindus

“Lotte oli lahe! Pidu oli lahe! Film oli lahe!”

Selline oli kokkuvõtlikult EÜSLi Hamburgi Eesti Kooli laste meenutus 23. veebruaril Berliinis aset leidnud EV aastapäeva tähistamisest, mis seekord toimus hoopis teistmoodi kui tavaks. Nimelt leidis vastuvõtt aset Potsdami platsil kinos ja lõppes ühise filmivaatamisega (“Leiutajateküla Lotte”, mis päev varem oli jõudnud Saksamaa kinodesse).

Kõik sai alguse juba vahvatest kutsetest, mis koolis lastele pidulikult üle anti. Nagu kulutuli levis uudis laste seas ringi. Koeratüdruk Lotte tuleb isiklikult Saksamaale ja teeb peo! Ja pärast saab filmi ka vaadata! Nii mõnelgi isal-emal, kes Berliini sõita ei saanud, tuli kodus tugevalt selgitustööd teha, miks meie ei lähe. Mis on üks tavaline kooli- või tööpäev (vastuvõtt toimus reedesel päeval) teadmise kõrval, et LOTTE TULEB!

Ürituse tähtsust ja ainulaadsust näitas ehk seegi seik, et kohale oli tulnud 600 külalise (umbes 200 last) ringis. Vastukaja kutsetele oli niivõrd suur, et algselt plaanitud kinosaal tuli suurema vastu välja vahetada ja avastati isegi üks kriminaalne akt (võltsitud kutse). Andunud Lotte fännile tegu siiski andestati.

Mis puudutab vastuvõttu ja filmivaatamist ennast, siis oli tegemist tõeliselt vahva kogu pere üritusega. Lisaks hr suursaadikule dr Clyde Kullile abikaasaga, oli külalisi tervitama tulnud ka koeratüdruk Lotte. Rikkalikult toidulaualt ei puudunud Lotte ja tema sõprade tordid ja Lotte joogid, lastele oli valmis seatud mängunurk jne.

Mis aga jäi üritusest meelde Hamburgi lastele?
Mis pani neid järele mõtlema?
Siinkohal väike intervjuu asjaosalistega.

Lasse (5 a): *“Millega Lotte Berliini tuli, kas isa Oskari leiutamismasinaga? Mina küll väljas tema isa lennumasinat ei näinud. Ja kus Oskar oli? ...Kas see punaste prillidega tädi, kes Lotte nukku käes hoidis oligi Lotte ema? Raamatus on küll teistmoodi.“*

Magnus (8 a): *“Mulle meeldis, et selles filmis imelik ja naljakas väga tavalisena tundus. Suur tänu toredate filmielamuse eest!”*

Lasse (5 a): *“Naljaks, et Lotte oskab nii eesti keelt kui ka saksa keelt. Kui Lotte Eestis elab, kuidas ta siis saksa keelt oskab? Minu vanaema küll ei oska.“*

Mis meeldis Lotte filmis kõige rohkem?

NN: *„Et Bruno isa ära lendas “*. Selle peale teised lapsed *„Meile meeldis, et isa tuli tagasi!“*

Kevin: *„Mulle meeldis vasaraheide! Koogid ka (vastuvõtul).“*

Carolin (8 a) ja Karin (9 a): *„Džuudo! Meeldis kuidas Lotte ja tema sõbrad džuudot teevad. Mina käin džuudos (Carolin).“*

Kõige naljakamad olid laste arvates leiutamismasinad nagu Lotte isa leiutatud robot ja jooksmisemasin. Leiutamise kohta üldiselt arvas Eren (6 a), et tema tahaks ka leiutada, aga ei saa, kuna tal ei tule veel mõtlemine välja ja ei ole fantaasiat. Seepärast tahab tema hoopis Susumu olla.

Mis meeldis lastevanematele?

…“Oli väga tore näha niipalju eestlasi ja Eesti lapsi. Vastuvõtul olid kenad jutuajamised.”

...“Kõik oli nii hästi läbimõeldud ja korraldatud! Lotte ja teiste tegelaste tordid, lastele mängu- ja maalimisnurk .“

...“Meeldis suursaadiku kõne. Tabav oli võrdlus Eesti riigi ja Lotte vahel. Mõlemad on leidlikud, innovatiivsed, avara maailmavaatega. Lisaks juurde. Sama võib öelda ürituse hinge kultuurinõuniku Reet Weidebaumi kohta. Ta on alati heatujuline ning leidlik ja ei karda katsetada uusi asju nagu näiteks seesama üritus.“

...“Lotte võttis vastu eesti keeles. Tundsid omad ära!“

...“Väga meeldiv suursugune üritus! Söögid tegid sõnatuks. Hästi oli laste peale mõeldud. Hästi suur aitäh organiseerijatele!“

Tänutäheks EV Suursaatkonnale Berliinis toreda ürituse eest joonistasid Eesti Kooli lapsed oma filmielamused ka paberile, mis toimetati edasi EV Suursaadikule Berliinis dr Clyde Kullile.

Aitäh laheda peo eest, hr suursaadik!

Filmielamused pani kirja Lasse ema
Riina Leminsky / Hamburg

KEELENURK

Keelenõuanded

Kas sõidame Küprosele või Küprosesse?
Mõlemad on õiged, kuid vajaduse korral võib teha vahet: *Küprosel* — on Küprose saarel, *Küproses* — on Küprose riigis. Samamoodi saab öelda *tuli Kuubalt* (saarelt) või *Kuubast* (riigist), *elab Maltal* (saarel) või *Maltas* (riigis), *sõidab Naurule* (saarele) või *Naurusse* (riiki).

Osa Eesti saarte nimesid käändub seevastu pigem ainult sisekohakäänetes: *Kihnusse* ehk *Kihnu* (mitte „Kihnule"), *Ruhnusse* ehk *Ruhnu* (mitte „Ruhnule"), *Vormsis, Muhus, Hiius* ja *Saares* — aga *Muhumaal, Hiiumaal* ja *Saaremaal*.

Kas ma elan Punasel tänaval või Punases tänavas?
Johannes Aavik kinnitas 1931. aastal, et *jalutada, mängida, sõita* saab ainult *tänaval* või *uulitsal*, *elada* aga *tänavas* või *uulitsas* kui piiratud, suletud alal. Mõjuka keelemehe arvamus paneb keelekasutajaid tänini kahtlema, millal on õige kasutada sõna *tänav* sise- ja millal väliskohakäändes. Samas ei ole keegi kahtluse alla seadnud seda, et elatakse üksnes *Vabaduse* ***väljakul***, *Narva* ***maanteel***, *Taara* ***puiesteel*** *ja Raua* ***põigus***, nende liigisõnade puhul sise- ja väliskohakäänet vabalt kasutada ei saa.

ÕS õpetab, et *tänaval sõitsid autod*, aga *elab Metsa* ***tänavas*** *v* ***tänaval***, seega on lubatud mõlemad. Ka asutus, maja ja korter võivad asuda nii *tänavas* kui ka *tänaval.*

Väliskohakääne on õige kujundlikes väljendites nagu *visati tänavale* 'jäi töö- v elukohata', *tüdruk on tänavale läinud* 'prostituudiks hakanud'.

eerima-tegusõnad ja teisi võimalusi

Kas *prioritiseerima* või *prioriseerima*?
Osa *eerima*-tegusõnu on eesti keelde tulnud ületuletatuna, eesti keele seisukohalt eelneb *eeri*-liitele liigseid sufikseid. Nii mõnelgi juhul tuleks kasutada lühemat tegusõna.

grupifitseerima — **grupeerima**;
inventariseerima — **inventeerima**;
minimaliseerima — **minimeerima**;
prioritiseerima — **prioriseerima**.

Kas *skaneerima* või *skannima*?
Paljude *eerima*-tegusõnade asemel või kõrval saab vastava nimisõna olemasolu korral kasutada lühemaid *ima*-lõpulisi tegusõnu. Võrdsete variantidena esitab ÕS näiteks järgmised paarid, võrdusmärgi ees on ÕSi eelistatud variandid:

arhiivima = arhiveerima;
pikettima = piketeerima;
skannima = skaneerima;
sponsima = spondeerima (mitte sponseerima!);
adresseerima = aadressima;
amnesteerima = amnestima;
hüpnotiseerima = hüpnoosima;
projekteerima = projektima.

Mõnel juhul soovitab ÕS *eerima*-tegusõna mitte kasutada.

aborteerima — **abortima**;
fluoreerima — **fluorima**;
normeerima — **normima**;
sorteerima — **sortima**.

Kas *struktureerima* või *struktuuristama*?
eeri-liiteliste tegusõnade asemel või kõrval saab vastava nimisõna olemasolu korral kasutada ka oma-, nt *da*-, *sta*-liitelisi tegusõnu. Võrdsete variantidena esitab ÕS näiteks järgmised paarid:

ameerikastama = amerikaniseerima;
aromatiseerima = aroomistama;
nummerdama = numereerima;
struktureerima = struktuuristama.

eerima-tegusõna asemel on parem omaliitega tuletis:

fokuseerima — **fookustama**.

Allikas: keeleveeb
http:/keeleveeb.edu.ee

SLÄNGI(KAS) — uut eesti kõnekeeles

tõmmekas, petekas — alt vedamine
sain tillika — tõmmati alt
ment, mendid — politsei
jalka — jalgpall
nõuka — nõukogude
plasku — lame taskupudel
häma, hämama — segane jutt; segast juttu rääkima, tühje lübadusi andma
rottima — varastama
kõmping — kepikõnd (Northern Walking)
tuututama — rääkimise pärast rääkima

Tallinn – Karlsruhe – New York

Kristjan Randalu kvartett esines kodupubliku ees

„Kristjan Randalu ei ole džässmuusik. Ei, ta on palju enamat. Ta esindab intelligentsete muusikaisiksuste põlvkonda, kellel on õnnestunud ennast vabastada karjuvate džässitõe kuulutajate survest, kes ei taha aru saada, et džäss on veel ainult üks murdosa muusikaliste uuendusplatvormide hulgas. Pigem tõestab ta, et oma hääle otsimine peaks viima omanäolisuseni, millest minul praegusel ajastul suur puudus tundub olevat ja mis parimas (džässi) mõttes vabaduse tagab.

Kristjan Randalu jutustab oma lugu — ühte eesti džässi lugu, ühte džässilikku lugu Eestimaast, ühte ida-lugu džässimaalt? Võib-olla seda kõike, aga igal juhul tunnen ma tema erakordse muusikalise jõu ja hääle kohe ära, kui ta mängib — nagu teiegi. Ikka ja jälle."

Nõnda kirjutab Saksamaa staartrompetist Till Brönner Kiristjan Randalust tema 2004. aastal ilmunud Solo Piano-CD "Confidance" bukletis. Paremini oleks ehk võimatu 1978. aastal Tallinnas sündinud, alates 1988. aastast Karlsruhes elavat Kristjanit ja tema loomingut iseloomustada.

Ühes aastaid tagasi toimunud vestluses Kristjani pianistist ema Piret Randaluga mainis viimane tagasihoidlikult naeratades, et „kahjuks" pole nende lapsed sünnist saadik muud näinudki kui klaverit, noote, harjutamist ja muusikat. Seetõttu on ka loomulik, et Kristjan Tallinnas alanud klassikalise klaveri õpinguid Karlsruhes, siinses muusikaülikoolis professor Sontraud Speideli juures jätkas. Edasi järgnesid klaveritunnid Stuttgardis Paul Schwarzi ja John Taylori juures Kölnis. 2001. aastal siirdus Kristjan Londoni Royal Academy of Musicusse, kus täiendab ennast džässklaveri alal Geoff Keezeri ning kompositsiooni alal Django Batesi juures. Aastatel 2003–2006 õppis Kristjan New York`s Manhatten School of Musicus, mille ta 2006. aastal *master*-diplomiga edukalt ka lõpetas.

Andekale džässpianistile ning -komponistile on korduvalt jagatud kõrgeid tunnustusi. Aastal 2002 saavutas Kristjan Montreux Jazz-Festivalil teise koha sooloklaveri konkursil. 2004. aastal valiti tema CD „Confidance" kuu parimaks CDks muusikaajakirjade „Rondo" (02/04) ja „Audio" (04/04) poolt. Värskeim autasu tehti teatavaks käesoleva aasta 14. veebruaril Stuttgardis — Baden-Württembergi 2007. aasta Jazz-Preis omistatakse Kristjan Randalule.

Žürii ühehäälset otsust kommenteeris selle esimees prof Bernd Konrad järgnevalt: *„Pianistina kuulub Kristjan Randalu Baden-Württembergi tippmuusikute hulka. Teda võib nimetada erakordseks ilminguks, kes nii klassikalises kui ka džässmuusikas absoluutseid tulemusi saavutab. Tema improviseerimise oskused on kreatiivsed ja virtuooslikud nii nagu ka tema kõrgekvaliteediline helilooming".* Autasuga kaasneb 15 000 euro suurune rahasumma ning see antakse üle suvele planeeritud kontserdil.

Viimastel aastatel on Kristjan Randalu esinenud koos selliste rahvusvaheliste kuulsustega nagu Quincy Jones, Vince Mendoza, Maria Schneider jpt.

Kristjan, kes hetkel New Yorgi, Tallinna ja Karlsruhe vahel pendeldab, leiab siiski veel aega ja energiat uute huvitavate projektide jaoks. Samuti nende projektidega turneedel käimiseks. Üle Hispaania, Dresdeni ja Jena jõudis K. Randalu kvartett esinema oma kodupubliku ette 12. veebruari õhtul Karlsruhe džässklubisse „Jubez".

„Ilma džässklubita, ilma sõprade ja kolleegideta poleks ma iialgi nii kaugele jõudnud", ütleb Kristjan kontserdi lõppedes tänuga. Muuseas — „Jubezis" toimus Kristjani esimene avalik ülesastumine džässpianistina ja seda juunis 1995.

Kristjan Randaru kvartett

Foto: Frank Hügle

Kvarteti koosseis oli džässmuusika jaoks pisut ebatavaline. Kristjan Randalu — klaver, Stephan Braun — tšello, Antonio Miguel — kontrabass, Bodek Janke — löökriistad ja perkussioon. Tšello kui instrument, mis eelkõige klassikalises muusikas kasutus leiab, täidab enamasti džässis kasutatavate puhkpillide rolli. Stephan Brauni virtuoosne tšello kostub vahel kui saksofon, vahel kui kitarr, andes kvarteti kõlavärvile juurde omanäolise, ääretult huvitava varjundi.

Lisaks K. Randalu originaalkompositsioonidele tulid ettekandele veel löökriistamängija Bodek Janke omalooming ning üks kompositsioon S. Braunilt.

Kristjan Randalu lummas nagu alati oma mitmekülgsusega: kord ansambli juhina fantastilise jõulisuse ja geniaalsusega meeletute tempodega improviseerides teemat sisse juhatades, kord tagasi tõmbudes, lüürilise saatjana, andes ruumi teistele bändiliikmetele improvisatsiooniks.

Seda võimalust kasutas kõige sagedamini Bodek Janke, kes mõistab pianisti sõna otseses mõttes pimesi. See ei ole ka ime, sest Kristjanit ja Bodekit seob aastatepikkune sõprus ning koostöö, mis ulatub tagasi Karlsruhe Helmolz Gymnasiumi, siinsesse muusikaülikooli ning õpingutele Stuttgardis. Mõlemat seob 17-aastane ühine muusikutee. Lisaks trummikomplekti võimaluste maksimaalsele ja virtuoossele ärakasutamisele, lisab Bodek oma mängule orientaalset kõla kuljuste kasutamisega. Ühes omaloomingulises palas esineb Bodek isegi lauljana, alustades ja lõpetades seda folkloorilist pala poolakeelse lauluga. Ansambli neljas liige, kontrabassist Antonio Miguel, täitis oma ülesanded korralikult, jäi aga kuidagi kahvatuks.

Lõpetada tahaks väljavõttega ajalehest Mannheimer Morgen (28.06.06), millega selle õhtu kõik kontserdikülastajad kindlasti ühineksid: *„See oli ekstraklassiline modernne džäss, mida kvartett oma originaalkompositsioonidega näitas. Jällegi kord sai selgeks, millised suurepärased muusikud Eestist pärinev ansambli juht kokku on viinud. Filigraanne instrumentide käsitlus, perfektsed arranžeeringud, viimistletud kompositsioonid — jättes aga samas küllaldaselt vaba ruumi improviseeringuteks, millised seetõttu üldse mitte steriilselt ja lamedalt ei kõlanud".*

Meeli Bagger / Karlsruhe

TEADAANNE EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU KONSISTOORIUM

Armsad kaaskristlased ja kaasmaalased!

EELK peapiiskopi valimiste tulemused tegi valimiste häältelugemiskomisjon teatavaks 26. veebruaril 2007. Teises voorus sai häälteenamuse EELK peapiiskopi kandidaat dr Andres Taul.

Möödunud päevade jooksul on see teade edastatud EELK assessoritele, praostidele ja vaimulikele kõikidesse asukohamaadesse, kus asuvad EELK kogudused.

Järgmiste nädalate jooksul toimub konsistooriumi koosolek, kus EELK põhimääruste alusel lõpetatakse EELK praeguse konsistooriumi teenistusaeg ja konsistoorium astub terves koosseisus tagasi. Selle ajani täidab konsistoorium ülesandeid oma endises koosseisus. Uue konsistooriumi koosseisu moodustab peapiiskop, uus koosseis kinnitatakse EELK kirikukogus.

EELK Konsistoorium tänab valimiste häältelugemiskomisjoni liikmeid Eesti Vabariigi aupeakonsulit Torontos hr Laas Leivatit ja advokaate hr Indrek Uukivi ja hr Tõnis Laari.

Soovime Jumala õnnistust meie tulevasele kirikujuhile dr Andres Taulile suurte ülesannete kandmiseks.

EELK Konsistooriumi nimel
Ivar Nippak
EELK Konsistooriumi peasekretär

Torontos, 1. märtsil 2007

Pilk ette

● **20. aprillil kell 20.00**
Kölni Filharmonias
Maarika Järvi — flöödil
WDR Sümfooniaorkester
Neeme Järvi juhatusel
Kavas Johannes Brahms, Peeter Vähi, Aleksander Skrjabin

● **6. mail 2007 kell 15.00**
Eestikeelne jumalateenistus ja seltskondlik koosviibimine Hamburgis
Nicolai kiriku koguduse majas
Abteistr. 38 (U-Bahn 1, peatus: Klosterstern), Hamburg
Info: EÜSLi Hamburgi Rahvuskoondis, Gina Bauer
HSGmbH@t-online.de

● **20.–25. mail.2007**
EÜSLi 55+ Puhkepäevad 2007
Haus-Annaberg,
Annaberger Str. 400,
Bonn-Bad Godesberg
Info: EÜSL-i juhatus,
Maie Kisis-Vainumäe
Maie.Kisis@t-online.de

● **1.–3. juunil 2007**
Lastepäevad Annabergis
Haus-Annaberg,
Annaberger Str. 400,
Bonn – Bad Godesberg
Info: EÜSLi Ostwestfahlen Rahvuskoondis,
Katrin Maranik-Mones
katrinmaranikmones@web.de

● **7. veebruar – 1. juuni 2007**
kolmapäeviti kell 15–17
Berliin
Eesti Suursaatkonnas Berliinis eesti kunstniku Meiu Mündi maalinäitus "Päev on pime"
Näitus on kaheksas sarjas "11x11". Näitus saatkonna esindusruumides jääb avatuks juuni alguseni
Hildebrandstraße 5,
10785 Berliin
Info:
www.kremerata-baltica.com

● **Kristjan Randalu, Siiri Sisask & Jälg**
Ein außergewöhliches Klangerlebnis
20.04. – Weimar;
koht: Mon ami
23.04. – Bruchsal,
koht: Schlachthof Bruchsal
25.04. – Saale;
koht: Objekt 5, Halle/Saale
26.04. – München;
koht: Jazzclub Unterfahrt
27.04. – Bad Hersfeld;
koht: Buchcafé

● **Anu Taul ja sõbrad**
„Engi aig" (hinge aeg), Laulusid sügavusest
"Lieder aus der Tiefe der Zeit, aus der Tiefe der Seele"
regilaulu põhjal
02.06. – Northeim,
Theater der Nacht, kl 21.00
03.06. – Northeim,
Seniorenresidenz, kl 16.00
06.06. – Göttingen, Apex,
Burgstr. 46, kl 20.15
07.06. – Gandersheim-Heckenbeck, Weltbühne,
kl 19.30
08.06. – Eisenach, Jazzkeller Posaune, Alte Mälzerei, kl 20.30
Info: kb.brockhausen@gmx.de

AJUTRENN!

Mojidoku nr 1

	F	D	G			I		
B				A	I			
G			D	F				E
E		F					D	
	B	H				A	E	
	G					F		B
I				E	H			C
			A	C				D
		B			G	E	A	

Mojidoku reeglid:
Täida kõik tühjad ruudud nii, et
a) igas üheksas reas (horisontaalselt)
b) igas üheksas veerus (vertikaalselt)
c) igas 3 x3 ruudus
tähed A kuni I esinevad vaid **ühel korral**
(kaasaarvatud C ja F).

Karlsruhe eestlaste *Stammtisch* toimub iga kuu 2. teisipäeval alates kella 20.00 lokaalis "Großherzog Friedrich", Veilchenstr. 9 (Ecke Essenweinstr.), Karlsruhe/ Oststadt, 76131

EÜSLi Töö- ja kultuuripäevad toimuvad sügisel, **7.–9. septembril 2007** Haus-Annabergis.
Üritus on pühendatud EÜSLi 55. aastapäevale.

Info: EÜSLi juhatus, Maarika Remmert
maarika@ish.de

Juubilarid!

Üks väike rõõm las olla igas päevas,
üks pilk, üks naer, üks õis või värviläik,
üks päikesekiir või killukene taevas,
või sõna hea,
mis muudab valgeks kõik.

Märts
pr Veera Urm 85
hr Arvo Kannast 60

Aprill
pr Maria-Magdalena Polloczek 85
hr Ernest Koik 85
hr Endel Rehe 85
hr Viktor Torni 90

Õnne juubilaridele hällipäevaks soovib Eesti Ühiskond Saksamaa Liitvabariigis ja Eesti Rada

Eesti Rada tänab toetajaid:

pr Aino Diekmann
hr Heino Hallis
hr Raimond Hiiemäe
perek Ida ja Kaarel Kesa
hr Johannes Kesas
hr Johannes Küngas
hr Hans Laamann
perek Lea ja Raimond Küngas
pr Linda Pärtel
perek Lilli ja Peter Piechotta
perek Irma ja Endel Rehe
hr Manivalde Reimann
hr Arved Rosenstein
pr Helene von Schilling
pr Helve Schlieper
hr Friedrich Schmidt

Suur tänu annetuste eest!
Toimetus

OTSIN

Sinaida Kiis (neiupõlvenimega Ivanova) otsib oma sõjas kadunud venda Georg IVANOVi, kes on sündinud 20. novembril 1925. aastal Rakveres.

1943. aasta sügismobilisatsiooniga astus ta Eesti Leegioni. Georgi muusikaliseks harrastuseks oli klaverimäng. Viimased teated kodustele saabusid veebruaris-märtsis Saksamaalt Braunschweigi lähedasest haiglast, kuhu ta sattus, kuna sai haavata. Seejärel side katkes.

Viimaste aastate järelepärimistele ametiasutustest on vastatud, et andmed puuduvad.

Kas leidub veel tema lahingukaaslasi või sõpru, kellelt võiks saada teateid tema kohta? Iga väiksemagi teate eest olen väga tänulik.

Sinaida Kiis
Tina 21A-14, 10126 Tallinn
Tel: (+372)648 5907 ehk (+372)523 3720
E-post: eugenie825@hot.ee

OTSIN

Otsitakse Arnold-Johannes REHKEt sündinud 7. septembril 1916. aastal Tallinnas

Viimati nähti teda Baierimaal 1950. aastal

Kellel on infot Arnold-Johannese edasise elukäigu kohta, palume märku anda!

Marge Ümera (Renke)
Heina 24-7, Tallinn
Tel: (+372) 556 418 47
või Eesti Raja toimetusele

Kallid lapsevanemad!

2006. aasta suvel käivitus ametlikult EÜSLi lastele suunatud projekt „Saksamaal elavate eestlaste lapsed suveks Eestisse — laste suvelaagritesse".
Projektiga võite veel kord lähemalt tutvuda EÜSLi internetileheküljel http://www.eestlased.de/EYSL/.
Nagu juba teada, teevad projektiga koostööd Eesti Teadus- ja Haridusministeeriumi Keeletalitus ning Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu. Kuna laagrite maksumus Eestis ning sõidukulud võivad olenevalt elukohast Saksamaal erinevad olla, siis otsustas EÜSL ka aastal 2007 toetada igat laagrist osavõtvat last nn *Pauschale* summaga, mille suurus oleneb laagrist osavõtjate arvust.

EÜSL võtab vastu lastelaagri külastamise kompensatsiooni avaldusi ja taotlusi. Taotlused kehtivad vaid lastelaagritele, mille loetelu on aadressil www.noortelaagrid.edu.ee

- Toetust antakse EÜSLi liikmete lastele, kes on tasunud EÜSLi liikmemaksu.
- Toetuse saamiseks palun saata EÜSLile kirjalik avaldus hiljemalt **30. aprilliks 2007**.
- Avaldus kirjutada EÜSLi nimele — **Estnische Volksgemeinschaft in der BRD e.V, Sperberstr. 9, 46399 Bocholt**.
- Avaldus saata aadressil — **Maarika Remmert, Geschwister-Scholl-Str. 43, 40789 Monheim am Rhein**.
- Avalduses palun ära märkida:
  – Lapse ees- ja perekonnanimi
  – Lapse vanus
  – Kodune aadress
  – Kodune telefon
  – Ema, isa nimi
  – Ema, isa telefoninumber
  – Laagri toimumiskoht
  – Laagri suunitlus
  – Vahetuse aeg
  – Tuusiku maksumus
  – Pangaarve Saksmaal (rahalise ülekande tarvis)
- EÜSL kontrollib laste osavõttu laagrist, tehes laagri juhatusele järelepäringu.
- Juhul, kui teie laps laagrist osa ei võtnud, tuleb teil tagastada saadud toetus. (Ei kehti haigestumise puhul laagri ajal.)

Maarika Remmert
EÜSLi juhatuse liige
Lasteprojekti juht

Viimane veerg

●13. veebruaril võitis Eesti filharmoonia kammerkoor (EFK) koorilaulu Grammy tiitli. Kammerkoori direktori Anneli Undi sõnul on koori tugevuseks professionaalsed oskused, suutlikus laulda emotsionaalselt ning neli häälerühma, mis annavad koorile erilise tämbri. Suurt tunnustust tähendava Grammy tõi koorile Arvo Pärdi kooriteoste CD „Da Pacem". Võidu toonud kuus aastat EFK peadirigendi ja koori kunstilise juhina töötanud Paul Hilleri leping lõppeb sügisel, kuid ta jätkab külalisdirigendina.

●Oktoobris 375. sünnipäeva tähistav Tartu Ülikool püstitab esimesele rektorile Johan Skyttele Tartu Toomemäele riigikohtu esisele platsile mälestusmärgi, mis kujutab endast enam kui kahemeetrise läbimõõduga pitsatit. Vabahärra Johan Skytte (1577–1645) oli Rootsi poliitik ja ühiskonnategelane. 1624. aastal nimetati Skytte Liivimaa kindralkuberneriks ning 1632. aastal sai temast äsja avatud Tartu Ülikooli esimene rektor. Võitjatöö „Tempel" autor on Tiiu Kirsipuu, kelle loodud on näiteks ka kahe Wilde kuju Tartus.

●Juba kaheksandat aastat toimunud maksumaksja sõbra ja vaenlase konkursil valiti 2006. aasta maksumaksja sõbraks rahandusminister Aivar Sõerd. Sõerd on maksumaksjate liidu hinnangul olnud koostöövalmis ning arvestanud maksumaksjate ettepanekuid, tehes mitmel korral julgeid ja iseseisvaid otsuseid. Maksumaksja vaenlaseks valiti riigikogu, mille liikmed teenisid selle tiitli 202 miljoni krooni jagamise eest isiklike eelistuste alusel.

●Oktoobri alguses Tallinna linnavalitsuse poolt välja kuulutatud konkurss Kalevipoja monumentaalskulptuuri rajamiseks Tallinna lahte on lõppenud. Võitjaks kuulutati keskerakondlase Tauno Kangro võistlustöö. Viidates idee sobimatusele Maarjamaa memoriaali vahetusse lähedusse ja ebaeetilistele võistlustingimustele, avaldasid kunstnike liit ja kujurite ühendus oma vastuseisu Kalevipoja konkursile, mistõttu toimus valimine sisuliselt ühe kavandi hulgast. Idee järgi naaseb Kalevipoeg koju tagasi maailmareisilt, kandes paadis küüditatud eestlasi. Skulptor Jaak Soans näeb hoopis, et jalutu eesti rahvuskangelane lömitab alandlikult Nõukogude sõjameeste memoriaali ees, austuse ja andamisülemiga.

Mojidoku nr 1 lahendus

C	F	D	G	H	E	I	B	A
B	H	E	C	A	I	D	G	F
G	A	I	D	F	B	H	C	E
E	I	F	H	B	A	C	D	G
D	B	H	F	G	C	A	E	I
A	G	C	E	I	D	F	H	B
I	D	A	B	E	H	G	F	C
H	E	G	A	C	F	B	I	D
F	C	B	I	D	G	E	A	H

Parandus
Jaanuarikuu ERis esines viga — Ylo Anson ei ole ÜEKNi esimees, vaid sekretär. ÜEKNi esimees on Jaak Juhansoo. Toimetus vabandab!

Täpsustusi, kommentaare, ettepanekuid, kaastöid, kuulutusi ja teateid ootame aadressile
EestiRada@yahoo.de

Tähtaeg: iga paaritu kuu 10. kuupäevaks